

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: زرد فرنگی آهارمهره، جلد: مقوایی، ۲۰ص (۲۴-۴۴)، ۲۷ سطر (۲۳×۸/۹)، اندازه: ۱۹/۷×۳۳/۷سم [ف: ۷-۷۴۹]

● **الاساس في مناقب بني العباس / حديث / عربي**
al-asās fi manāqib-i bani-l-'abbās

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
در این رساله چهل حدیث که در فضایل و مناقب آل عباس از طریق اهل سنت رسیده گرد آوری شده است.
آغاز: بسمله. الحمد لله الذي وعد هذه الامة المحمدية بالعصمة من الضلالة ما ان تمسكت بكتابه و عتره نبيه

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱/۸ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، ش ۱۷۹۸؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ رکابهدار؛ ۱۰ص (۸۹-۹۸)، ۱۵-۱۹ سطر [عکسی ف: ۴-۳۳۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۸۰

آغاز: برابر؛ انجام: و عن ابن عباس قال نحن اهل البيت شجرة النبوة و مختلف الملائكة و اهل بيت الرسالة و معدن العلم رواه ابن عساكر و الله اعلم ... و صحبه و سلم
خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با عطف و گوشه میشن قهوه‌ای، ۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱-۸۸]

● **اساس القواعد في اصول الفوائد / حساب / عربي**
asās-ul qawā'id fi usul-il fawā'id

فارسی، حسن بن علی، ۶۶۸ - ۷۱۸ قمری
fārsī, hasan ebn-e 'alī (1270 - 1319)

وابسته به: الفوائد البهائیه فی القواعد الحسبیه؛ حربوی، عبدالله بن محمد (۶۴۳-۷۲۴)
شرحی است با عنوان «قال - اقول» بر کتاب «الفوائد البهائیه فی القواعد الحسبیه» عمادالدین عبدالله بن محمد البغدادی. در الذریعه (۷/۲)، مؤلف را کمال الدین حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی (-۹۵۰ق) دانسته و همین اشتباه را متزوی در فهرستواره (۲۵۹۶/۴) تکرار کرده است که بهترین گواه بر اشتباه بودن آن وجود نسخه در قرن ۸ و ۹ است جز آن که احتمالاً آن را فارسی تلقی کرده، که چنین نیست. در کشف الظنون (۲۹۶/۱) مؤلف کمال الدین حسن فارسی معرفی شده است. توضیح مؤلف نیز هرگونه شبهه‌ای را برطرف می‌کند، نویسنده می‌گوید: «کتاب «الفوائد البهائیه فی القواعد الحسبیه» از تصانیف عبدالله بن محمد

به تهران به سال ۱۳۳۵ آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۲۰]

● **اساس العلوم / نحو / فارسی و عربي**

asās-ul 'ulūm

همانند «جامع المقدمات است»، دارای: ۱. امثله به فارسی درباره افعال آن زبان عربی؛ ۲-۳. دو تصریف الافعال برای زبان عربی؛ ۴. العوامل المائة، جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن؛ ۵. ضوء المصباح، تاج الدین اسفراینی، محمد بن محمد.

تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه: ۲

بی کا، بی تا [نشریه: ۱۱ - ۱۰۲۴]

● **اساس العلوم شيخ ملكي / لغت / فارسی، عربي**

asās-ol 'olūm-e šeyx-e malekī

لغت عربی به فارسی است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۸۰

آغاز: مکتوب غیر ملفوظ چون و او بعد همزه ... و نام کردیم آن را اساس العلوم شیخ ملکی از بهر تیرک به اسم ملک عادل ... باب الالف اء و عاطلب فهم و انکار و سرزنش؛ انجام: ک ظ کظم خشم فرو خوردن کظیم
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سیاه لایی، ۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۹/۴سم [ف: ۲-۲۲]

● **اساس الفضل / معانی بیان / فارسی**

asās-ul faḍl

مشمول بر دو «باب» است: ۱. محاسن سخن؛ ۲. معایب سخن.
آغاز: بسمله جمادی حمد جزیل و قصار ای ثنای جمیل مرکز کردگاری که افضال قدیم او طبایع انجام: از زکمال قدس تو دیده قدسیان بخط xx عمده اولیاء تو، انت ولینا فقط

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸ و ۹ [مختصر - ف: ۴۹ -]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۸۰۱۲

آغاز و انجام: برابر

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

ابراهیم، چاپ جدید، دو جزء، ۱۳۸۶-۱۳۸۷، ۶۱۰+۴۴۸ص.

(۳۶۱)، اندازه: ۲۷/۵×۱۶سم [ف: ۳۶-۴۱۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۸۹

آغاز: بسمله. و به نستعلیق، قال الشيخ الامام العالم العلامة وحید؛
انجام: سبحان ربك العزیز عما یصفون ... الحمد لله رب العالمین
خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● حسن الآلی و الدرر یایجاز المختصر / حدیث / عربی

husn-ul la'ālī wa-d durar bi-'ijāz-il muxtaṣar

زرقانی، محمد بن عبدالباقی، ۱۰۵۵ - ۱۱۲۲ قمری
zorqānī, mohammad ebn-e 'abd-ol-bāqī (1646 - 1710)

در حدیث به ترتیب حروف تهجی.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۶/۴

خط: نسخ، ک: محمد مراد، تا: شوال ۱۱۳۹ق؛ جلد: مقوا، ۲۴گ،

۱۵ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴سم [ف: ۱-۳۰۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۲۴]

● حسن المدد فی معرفة فن العدد / علوم قرآن / عربی

husn-ul madad fi ma'rifat-i fann-il 'adad

جعبری، ابراهیم بن عمر، ۶۴۰ - ۷۳۲ قمری
ja'barī, ebrāhīm ebn-e 'omar (1243 - 1332)

رساله ای است مشتمل بر «مقدمه»، نه «باب» و «خاتمه»: مقدمه در دو «فصل»: (۱) کیفیت نزول القرآن، (۲) فی حد الحروف و الكلمة و الآیه و السورة و القرآن و اشتغال کل منها؛ باب ۱. الأخبار الدالة علی الاعتناء بالعدد؛ ۲. ائمة العدد؛ ۳. السناد؛ ۴. جملة السور المختلف فی عدد آیها؛ ۵. ذوات النظر فی الآی و الکلم (سه فصل)؛ ۶. فیما انفرد بعده من الآی؛ ۷. ضابط يعرف الفواصل؛ ۸. السور المدینه و المکیة و الآیات السفریة؛ ۹. ذکر فواصل آی السور سورة سورة علی ترتیب المصحف العثماني؛ الخاتمة فی عدد کل حرف من حروف المعجم علی ترتیب مخارجها.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي انزل القرآن مفصلا سور و آیات ... و بعد فلما توقفت معرفة بعض وجوه القراءات و جملة من المسائل الفقهیات علی کل من الاربعة المتقدّمات ... فالتفت ذلك فی کتاب مشتمل علی تسعة ابواب ... و صدرت الابواب مقدمة ... [دنا ۶۵۰/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۰۶۳

آغاز: فی ذکر فواصل آی السور سورة سورة علی ترتیب المصحف العثماني لانه المحکم؛ انجام: و آیها ست مدنی و عراقی و سنج مکی و شامی و خلافتها آیه الوسواس لهما.

شامل باب نهم است؛ خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «عبد ملا ابو بدر ۱۲۱۸» (بیضی)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج قهوه ای، ۱۵گ، ۱۹ سطر،

اندازه: ۱۳×۱۹/۲سم [اهدائی رهبر: علوم قرآن - ۳۵۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۶۶۱/۱

همان نسخه بالا [مؤید: ۲-۱۶۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۰۳/۱

آغاز: برابر؛ انجام: الواو خمسة و عشرون، الفأ خمسة و ثمانون و هذا آخر کتاب حسن المدد فی العدد

خط: نسخ، ک: حسین بن محمد اخنخوی، تا: ۶ رجب ۱۱۶۹ق؛ کاغذ: پسته ای استانبولی، جلد: رویه کاغذ عطف میسن، ۲۸ سطر،

اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۶-۲۲۰]

● حسن المآب / منق / عربی

husn-ul ma'āb

تونبی، عبدالله بن محمد، - ۱۰۷۱ قمری

tūnī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1661)

رساله ای است در منطق و بیشتر از دلالت الفاظ در آن بحث شده است، شعرهای فارسی در آن گواه آمده و مؤلف شیعی است و از سید شریف در آن یاد شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۴۶

آغاز: بسمله، الحمد لمن بعث فی الامیین رسولا منهم ... اما بعد یا قوم انی عبدالله آتانی الکتاب و جعلنی خیرا ... لما کانت فی تحقیق اللفظ اقوال مختلف التمس منی بعض الاحیاب ان اشرح تبذة فی هذا الباب ... و شرعت فی هذا الکتاب ... و سمیت بحسن المآب و رتبها علی مقدمة و خاتمة و ستة ابواب؛ انجام: هذا آخر ما سنح بالبال مع تفرق الاحوال و ضیق المجال و الحمد لله الملك المتعال.

خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میسن سرخ،

۳۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰/۴×۱۵سم [ف: ۱-۱۸۸]

● حسن المحاضرة / تاریخ / عربی

husn-ul muhādīra

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

کتابی است در تاریخ مصر که مؤلف آن را از بیست و هشت کتاب تلخیص کرده است. در آن ذکر انبیاء و ملوک و حکمای که به مصر آمده اند، ذکر اهرام و اسکندریه و فتح مصر توسط مسلمین و صحابه و تابعینی که وارد مصر شده اند و ذکر مدارس و جوامع آن را آورده است.

چاپ: قاهره، دار احیاء الکتب العربیة، محقق محمد ابوالفضل

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

خط: نسخ، بی‌ک، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ ۶ ص (۲۹-۳۴)، ۲۳ سطر
[عکسی ف: ۴-۳۳۱]

● حسن و آئیت / داستان / فارسی

hasan va ānīt

عارف منشی، محمد، ق ۱۴ قمری

'āref-e monšī, mohammad (- 20c)

۱. اصفهان؛ صرم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره

نسخه: ۹۵۱/۱۰

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی نوری، تا: ۱۸ محرم ۱۳۰۲ق؛ جلد:
مقوایی، ۱۳ سطر [ف: ۸۱]

۲. اصفهان؛ صرم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۵۰/۱۰
آغاز: آن ودیعه قدرت که (حسن و آئیت!) مینامیم یک ملکه
جهان گری است؛ انجام: چشم اگر این است و ابر و این ناز و
شیوه [عشوه] این xx الوداع ای زهد و تقوی الفراق ای عقل و
هوش

خط: نستعلیق، بی‌ک، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی،
۱۴گ (۳۰-۱۷)، ۱۳ سطر (۱۵×۱۰)، اندازه: ۲۲×۱۸سم [ف: ۷۹]

حسن و دل < روح و بدن

● حسن و دل = نوباه بوستان بیان و تذکره دوستان
زمان = دستور عشاق = عقل و سلطنت = افسانه عقل /

داستان / فارسی

hosn va del = nobāve-ye būstān-e bayān va tazkere-ye
dūstān-e zamān = dastūr-e 'oššāq = 'aql va saltanat

یحیی سبیک نیشابوری، - ۸۵۲ قمری

yahyā sībak-e neyšābūrī (- 1449)

وابسته به: دستور عشاق؛ یحیی سبیک نیشابوری (-۸۵۲ق)
خلاصه‌ای منثور از مثنوی «دستور عشاق» خود اوست که توسط
شاعر به تحریر آمده. دستور عشاق در پنج هزار بیت در بحر
هزج مسدس در سال ۸۴۰ق سروده شده است و حسن و دل که
به نثر مسجع تحریر شده نمونه‌ای خوب از منشآت عهد تیموری
است. حسن و دل داستانی شیرین و جذاب در قالبی رمزی است
که نظایر متعددی در ادبیات عرفانی ما دارد. حکایت «دل» فرزند
«عقل» پادشاه یونان است که در طلب آب حیات «نظر» را روانه
می‌کند و «نظر» در سفر دور و دراز و پرماجرایی خود به دیار
مشرق، وصف «دل» را برای «حسن» دختر «عشق»، پادشاه آن
دیار بیان می‌دارد و باقی داستان روایت آشفستگی «حسن» به «دل»
است. و از این داستان دو روایت آمده است که برخی نسخه‌های
هر دو روایت را شامل است. از ترجمه ناتمام ترکی آن توسط
ابن سیدی خواجه معروف به آهی (-۹۲۳ق) و ترجمه مولانا

● حسن معنی = وصف کشمیر / شعر / فارسی

hosn-e ma'nī = vasf-e kešmīr

جویا تبریزی، داراب بیگ، - ۱۱۱۸ قمری

jūyā tabrizī, dārāb beyg (- 1707)

آغاز: بیا ساقی بهار آمد، به صد رنگ xx سوی کشمیر باید کرد
آهنگ / بده می تا دمی از خود برایم xx نخستین کوهسارش را
ستایم ...
انجام: فزاید نور چشم از خاک پاکش xx نباشد تو تیا همچشم
خاکش

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۸-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۸۹۲ (مشترک ۹۹۸/۸)؛ خط: نستعلیق
پخته، بی‌ک، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ (۵۰-۵۶) کناره کلیات سلیم تهرانی
[عکسی ف: ۲-۱۰۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۸-عکسی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌ک، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ (۵۰-۵۶) [عکسی
ف: ۲-۲۲۴]

● حسن المقصد فی عمل المولد / فقه / عربی

husn-ul maqṣad fī 'amal-il mulad

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

سیوطی در این رساله اثبات می‌کند که جشن گرفتن به مناسبت
ولادت پیغمبر اکرم و سرود خواندن در آن جشن کاری است
شرعاً مستحب اگر در مجلس کارهای خلاف شرع انجام داده
نشود، و ضمناً گفته‌های فاکهانی مالکی را پاسخ می‌گوید.
آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی، و بعد فقد وقع
السؤال عن عمل المولد النبوی فی شهر ربیع الاول ...
انجام: فلو ولد فی الاوقات المتقدم ذکرها کان قد یتوهم انه
یتشرف بها.

چاپ: قاهره، مطبعة المنيرية، ۱۳۵۳ق، ۹ص، در جزء اول کتاب
الحواری للفتاوی چاپ شده.

[دنا ۶۵۰/۴؛ الاوقاف العامة بغداد ۳۶۴/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۱۶/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌ک، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵گ (۷۷-۹۱)،
اندازه: ۲۲×۱۳/۵سم [ف: ۲-۲۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۰/۲-عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، شماره ۱۵۴۵؛

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد سیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

استاد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

al-ḥusn-uṣ ṣarīḥ fi mi'at-i malīḥ

صَفَدِي، خَلِيل بن اَبِيكَ، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری
safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)

ناظم، چون اشعاری را در مدح غلامان و ندیمان دیده، و کتابی که جامع این اشعار باشد نیافته، این کتاب را مشتمل بر اشعار شعرای بزرگ که درباره ۱۰۰ نفر از غلامان سروده اند با افزودن اشعاری از خویش، جمع آوری نموده است.
[دنا ۶۴۹/۴؛ الاعلام ۳۱۵/۲-۳۱۶؛ کشف الظنون ۶۶۷/۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۷۳/۱

آغاز: اما بعد حمدالله علی ما وهب و منح من الفکر الذی انتجس بدقة المعانی و انتخب؛

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۱۴۲؛ خط: نسخ نازیبا، کا: محسن بن علی بن محمد بن حسین، تا: ۱۱۸۹ق؛ مجدول؛ ۵۴گ؛ [۵۵-۲] [عکسی ف: ۲ - ۴۵۲]

● حسن الظن بالله / حدیث عربی

ḥusn-uṣ ḡann bi-l-lāḥ

ابن ابی الدنیا، عبدالله بن محمد، ۲۰۸ - ۲۸۱ قمری
ebn-e abe-d-donyā, 'abd-ol-lāḥ ebn-e mohammad (824 - 895)

مجموعه ای است مشتمل بر روایات مروی از پیامبر اکرم (ص) و کبار صحابه حضرت در اینکه عبد همیشه باید به خداوند متعال خوش گمان باشد و از عنایات حضرت باری تعالی نومید نگردد. در این نسخه بر خلاف آنچه حاجی خلیفه در کشف الظنون بیان داشته سلسله اسانید ذکر گردیده است.

چاپ: قاهره، ۱۹۳۵

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۹۰

آغاز: بسمله. حدثنا ابوبکر عبدالله بن محمد بن عبید بن ابی الدنیا قال [حدثنا] أنا خلد؛ **انجام**: قال ان الله عتقنا من النار فی کل یوم و لیلة ... هذا آخر کتاب حسن الظن بالله ... انتهى المراد نقله و الحمد لله علی کل حال

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۶گ، اندازه: ۳۲/۸×۲۲/۳سم
[اهدائی رهبر: ۲ اخبار - ۲۸۱]

● حسن العتاد الی صالح العباد / شعر عربی

ḥusn-ul 'atād ilā ṣāliḥ-il 'ibād

ویسی، احمد بن هاشم، - ۱۲۶۹ قمری
veysī, ahmad ebn-e hāšem (- 1853)

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۱/۲ عکسی

مشترک پاکستان ۹۶۴/۴. مؤلف در تاریخ آن گفته: عقل تاریخش پس از اتمام گفت xx نسخه زیبای حسن دلربا. مؤلف از مردمان هند و پاکستان است.

قم؛ گلبایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۴-۱۴/۴۴

آغاز: به برهان لوکشف الغطاء لما ازددت یقینا هر صفت مستور منکشف والنعم ما قال المولوی المعنوی قدس سره العزیز: گر شود یک اسم غایب از ولی xx آن زاستغراق دان نه از جاهلی؛ **انجام**: میر شرف الدین حسین فیاض فی هذا الحال / چون فنا در جلوه آید عشق گیرد رنگ حسن xx نیض بلبل گر شود ساکت رگ گل می شود. تمت ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، ۸۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۶۲۶]

● حسن السمیت فی الصمت / اخلاق عربی

ḥusn-us samt fi-ṣ ṣamt

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

احادیث و اشعاری که درباره سکوت و سخن نگفتن وارد شده، از کتاب «الصمت» ابن ابی الدنیا عبدالله بن محمد بغدادی (- ۲۸۱) تلخیص نموده و چیزهایی بر آن افزوده است.
چاپ: محقق: نجم عبدالرحمان خلف، بیروت، دار المامون، ۸۴ص، ۱۴۰۵ق.

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲

آغاز: الحمد لله و کفی و سلام علی عبادہ الذین اصطفی، هذا جزء لطیف لخصته من کتاب الصمت لابن ابی الدنیا مع زوائد علیه؛ **انجام**: ان لامنی لائم فی الصمت قلت له xx حبس الفتی نطقه حذراً من الندم

خط: رقی، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۴۷۲]

● حسن الصبغة فی فن البلاغة / معانی بیان عربی

ḥusn-uṣ ṣabāga fī fann-il balāga

جعبری، ابراهیم بن عمر، ۶۴۰ - ۷۳۲ قمری
ja'barī, ebrāhīm ebn-e 'omar (1243 - 1332)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۴۷/۱

خط: نسخ، کا: فخرالدین بن نظام الدین حسینی گرگانی، تا: قرن ۸ و ۹، جا: الخلیل؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشک، ۱۷گ (پ-۱۷)، ۱۹ سطر (۱۳×۹)، اندازه: ۱۹×۱۳سم [ف: ۱۶ - ۴۳۸]

● الحسن الصریح فی مائة ملیح / شعر عربی

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

helyat-oš šā'er

صغیری دیلمی، ابراهیم بن مالک، ق ۱۰ قمری
saqīrī deylamī, ebrāhīm ebn-e mālek (- 16c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۳۴ ض
کاتب = مؤلف تا: ۹۸۱ق [د.ث. مجلس]

● حلیه شریف = حلیه رسول / - ترکی

helye-ye šarīf = helye-ye rasūl

خاقانی. چند نسخه از رساله‌ای به همین نام در کتابخانه لس
آنجلس معرفی شده و نام شاعر را ابن ایاس، محمد بن
عبدالجلیل (-۱۰۱۵ق) دانسته است.
[فهرست ترکی قرطای ۲۳۶۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۸۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌ک، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج
قهوه‌ای، ۲۷ گ (۲-۲۸)، ۱۴ سطر (۵×۱۵)، اندازه:
۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۴۵۲]

● الحلیة اللامعة للبهجة المرضیة = شرح بهجة المرضیة

/ نحو / عربی

al-hilyat-ul lāmi'a li-l-bahjat-il marḍīyya = š.-u bahjat-
il marḍīyya

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ -
۱۲۶۰ قمری

šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad
naqī (1762 - 1844)

وابسته به: البهجة المرضیة فی شرح الالفیة = شرح الفیة ابن
مالک = شرح الخلاصة فی النحو؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی
بکر (۸۴۹-۹۱۱)

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۰۴ق؛ محل تألیف: بغداد
حاشیه متوسطی است با عناوین «قوله، قوله» بر کتاب «البهجة
المرضیة فی شرح الالفیة» جلال الدین سیوطی از آغاز تا معرف
به لام و از باب استثناء تا آخر حروف جر. هنگامی که یکی از
شاگردان مؤلف نزد وی «سیوطی» خوانده این حاشیه را حین
تدریس آن نوشته است و در مدت چهار ماه آن را تنظیم کرده
است درحالی که هیچ کتاب جز ترکیب خالد در دست نداشته
است.

آغاز: بسمله. حمدلله الذی امرنا بالابتداء فی الافعال علی البهجة
المرضیة و اخبرنا علی کلمة هی للنجاة کافیة اما بعد فیقول الفقیر
الی الله الغنی محمدباقر بن محمد تقی الموسوی ... انه قد وفقنی
الله تعالی بکمال رافته و عطوفته و منه و احسانه فی بعض ایام
الحیوة للمجاورة فی البلدة الغرویة علی مشرفها ...

● حلیة الداعین / دعا / عربی

helyat-ud dā'in

شاه عبدالعظیمی، محمد علی بن محمد، ۱۲۵۸ - ۱۳۳۴
قمری
šāh 'abd-ol-'azīmī, mohammad 'alī ebn-e mohammad
(1842 - 1916)

این وجیزه را مؤلف از کتاب وسیله خود برگزیده است، تاریخ
تحریر نسخه به احتمال قوی اشتباه است و صحیح آن صد سال
بعد از آن یعنی ۱۳۱۹ می‌باشد با این فرض مطمئناً تألیف از
محمد علی بن محمد «شاه عبدالعظیمی» مترجم در نقباء البشر
است زیرا ولادت ایشان سال ۱۲۵۸ قمری و فوت در سال ۱۳۳۴
می‌باشد و در ترجمه حال ایشان، کتاب وسیله الرضوان و حلیة
الداعین و اربعین و ایقاظ را از تألیفات نامبرده آورده‌اند و برخی
از آنها به چاپ رسیده چنانکه بررسی و تطبیق با این مجموعه
شود برخی مطالب روشن خواهد شد و اگر تاریخ تحریر کتاب
یعنی ۱۲۱۹ صحیح باشد این تألیفات از مرحوم شاه عبدالعظیمی
نخواهد بود، آن مرحوم از مشایخ روایت شیخ آقا بزرگ
طهرانی است با اخذ اجازه روایت در ۱۳۲۹ و از مشایخ ایشان
شیخ محمد حسین کاظمی است که در تاریخ ۱۲۹۳ق به مرحوم
شاه عبدالعظیمی اجازه روایت داده است.

چاپ: ایران، تبریز، بی‌ناشر، ۱۳۱۴ قمری، سنگی، خشتی، ۴۱ص
ص (صص ۱۰۴-۱۴۴).
[نسخه‌های منزوی ۴۱۷/۲]

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۳۴۸/۲

آغاز: بعد از بسمله و حمدله اما بعد فیقول الاحقر الجانی محمد
علی الحسینی، انی لما فرغت کتاب وسیله الرضوان تسهیلا علی
الطالب من الاخوان؛ انجام: اقول: فی الباب ادعیة اخرى من ارداد
فیطلبها من الوسیلة تم ما قصدناه
خط: نستعلیق، کاتب: محمد رضا قزوینی، تا: ۱۲۱۹ق، جا: نجف
اشرف؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳ص (۱۷۸-۳۱۰)، ۱۲
سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۴۱۷]

● حلیه رسول < حلیه شریف

● حلیة الرسول / حدیث / عربی

hilyat-ur rasūl

تهران؛ فهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۱۵

خط: نسخ، بی‌ک، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۴
سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۳ - ۱۷۶]

● حلیة الشاعر / شعر / فارسی

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد سیزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276251

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

● دوران دم / طب / فارسی

davarān-e dam

از ناشناس که نام خود را در دیباچه نیاورده. در بیان رنگ‌ها و گردش خون، به روش نوین فرنگی، در چند «فصل» که سربندها نانویس مانده است. فصل: بدانکه در تشریح فرنگیان ثابت شده، دورانی ست از قلب تا قلب.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۷۸-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة ... بدانکه این رساله‌ای ست در بیان دوران دم و در آن چند فصل است ... بدانکه در تشریح فرنگیان به ادله ای که بعد از این انشاءالله ذکر می‌شود ثابت شده است که از برای دم دورانی ست که از قلب ابتدا می‌کند و بدو هم منتهی می‌شود؛ انجام: و در عمل اعصاب در دوران دم از برای اعصاب ... به قلب داخل می‌شوند که اگر.
خط: نسخ خوش، بی‌ک، تا: ۱۳۰۱ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷ص (۱۵۶-۱۸۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۷۱]

● دو رساله / عرفان و تصوف

do r.

عراقی، ابراهیم بن بزرگمهر، ۶۱۰ - ۶۸۸ قمری
'erāqī, ebrāhīm ebn-e bozorgmehr (1214 - 1290)

دو رسه از فخرالدین عراقی که دومی آن را به قاضی بهاء الدین نگاشته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۶/۶

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن شرفشاه، تا: ۷۱۰ق؛ ۷گک (۴۵-
۵۱)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۶ - ۷۵۱]

● دو رساله از دهخوارقانی / حکومت و سیاست / فارسی

do r. az dehxārqānī

دهخوارقانی، رضا، قرن ۱۴ قمری
dehxārqānī, rezā (20c)

رساله‌ای است فارسی به قلم مرحوم آقا شیخ رضا دهخوارقانی که نماینده آذربایجان در دوره دوم مجلس شورای ملی بوده است و این رساله را در سال ۱۳۳۰ قمری نوشته و موضوع آن وقایع و مذاکراتی است که در زمان نیابت سلطنت آقای ناصرالملک بین مؤلف و ناصرالملک جریان یافته و ذم و انتقاد از اعمال و افعال ناصرالملک است. در آخر آن رساله کوچکی باز به قلم مرحوم دهخوارقانی هست در اثبات اینکه مشروطیت دولت ایران منافی با مذهب تشیع نیست.

تبریز؛ ترویث؛ شماره نسخه: ۱۲۰

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ منضم به همین شماره رساله کوچک چاپی

dowrān-os sūfiye

چلبی جمالی، نقی علی

čalabī jamālī, naqī 'alī

رساله‌ای در «دوران صوفیه در مجالس ذکر» و می‌گوید پاره‌ای از فقیهان و بزرگان دین هر یک به صورتی نقی دوران صوفیان را در مجالس ذکر کرده‌اند بدون آنکه توجه کنند که این اعمال از اعمال خلاف دین نیست و برای این نظر عقیدت‌هاست ما را و طبق آن نمی‌توان دوران صوفیه را از اعمال ملاحی دانست.

[دنا ۱۲۷۳/۴؛ الاوقاف العامة موصل ۱۰۵/۲]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۵/۲

آغاز: بسمله، الحمد لله الملك المنان العزيز المقدر الديان؛ انجام:
و الحمد لله رب العالمين و الصلوه على محمد و آله اجمعين.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌ک، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ کاغذ: فرنگی،
جلد: تیماج قرمز، ۴ص (۷-۱۰)، ۲۰ سطر (۱۴×۷)، اندازه:
۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۱۲۸]

● دوران الفلکی / ادبیات / عربی

dawarān-ul falakī

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abi-bakr (1446 - 1506)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۲۴

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و علی اله و صحبه و سلم و اذا اهدنا میثاق؛ انجام: و الله واسع علیکم تم و صلی الله علی سیدنا محمد و علی اله و صحبه و سلم امین
خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● دوران دم / طب / فارسی

davarān-e dam

دکتر طلوزان، ۱۸۲۰ - ۱۸۹۸ میلادی
doktor tolūzān (1820 - 1898)

در چگونگی گردش خون از قلب به رگ‌ها و بیماری‌های عارضه و درمان آنها، دارای فصولی کوتاه و گاهی با عناوین «س، ج»؛ اثر از فرانسوی ترجمه شده و شامل مقدمه و ۳۰ باب.

همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲۸۲/۱

آغاز: این نسخه ای است در تشریح قلب و عمل او و عروق با اقسامش، فصل بیان شده است از تشریح فرنگی؛ انجام: و خون ماهی سرخ است و گلوبولشان بزرگو بیضی است
خط: نستعلیق، کا: علی نصرت قوچانی (نصرت الملک)، تا:
پنج‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱گک (۱-
۵۱)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵۲]

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد چهاردهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276252

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۲

حاوی مدایح مظفرالدین شاه است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴

آغاز: الحمد لله الحكيم الذي انطق لسان الانسان فافصح بوجوه و
حقائق عرفاته المنان الذي اوضح لنا منار البرهان
نسخه اصل: کتابخانه محمد بن منصور - يمن. سفر اول کتاب
می باشد؛ خط: نسخ، بی کاه، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ مجلد، مصحح؛
۴۰۶ص [عکسی ف: ۴-۲۵۷]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۹

آغاز: بسمله، الحمد لطلعة المحمود الذي اطرز ديباجة الوجود
بطراز ديباجة الشهود و ابرز من ابداع بدعة؛ انجاء: بهار گلشن عمر
عدوت در گیتی xx خزان نماید از قهر داور دادار.
خط: شکسته نستعلیق، کتاب = مؤلف، تا: احتمالاً قرن ۱۳، جا:
تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آبی، ۲۵گ، ۷ سطر (۱۲/۵x۷)،
اندازه: ۱۲x۱۹/۵سم [ف: ۲-۳۶۴]

● **دیباجه / ادبیات / فارسی**

dībāje

گنجی جرفادقانی، ق ۱۱ قمری

ganjī jorfādeqānī (- 17c)

● **الديباج علی صحیح مسلم / حدیث / عربی**

ad-dībāj 'alā ṣaḥīḥ-i muslim

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
چاپ: طبع، انظر بروك العربية ۱۸۳/۳، قاهره، مطبعة الوهية،
۱۲۹۹ق.

[الارواقف العامة بغداد ۲۳۳/۱؛ معجم المؤلفين ۱۲۸/۵؛ كشف الظنون ۵۵۸/۱؛
دار صدام ص ۱۴۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۳۱

آغاز: حمد بی حد و ستایش بی عد نر پروردگاری را سزاوار ایت
که اول قلم قدرتش مطلع بلند طاق ابرو
گویا از او؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ اص (۶۹ ر)، اندازه:
۱۵/۱x۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۳]

● **دیباجة ابواب الجنان / حدیث / عربی**

dībājat-u abwāb-il jinān

[الذريعة ۷۶/۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۷۶۴

آغاز: بسمله الحمد لله الذي سلك باصحاب الحديث اوضح نهجه؛
انجاء: و يجوز تعليقها برحيم و الله اعلم و آخر الديباج و الحمد لله
وحده و صلى الله على سيدنا محمد و آله و صحبه و سلم
خط: نسخ، کا: محمد بن عبداللطيف حنبلي، تا: شنبه ۱۳ رمضان
۱۱۵۵ق؛ با سرلوح مزدوج منقش، مجلد؛ تملك: عثمان بن سينا
مالکی مدرس بصری در ۱۲۴۰؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت
۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۲۴گ، ۲۱ سطر،
اندازه: ۱۳x۲۳/۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۳۱۰]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۴۳/۱

دیباجه بر ابواب الجنان است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کاه، تا: قرن
۱۱؛ مجلد، مذهب؛ راسته و چلیبا؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد:
تیماج سبز، ۲۱۸گ، اندازه: ۱۸x۲۶سم [ف: ۴-۴۶۲]

← دیباجه اکبرنامه ← دیباجه تاریخ اکبری

● **دیباجة بحار الانوار / حدیث / عربی**

dībājat-u biḥār-il anwār

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī
(1628 - 1699)

وابسته به: بحار الانوار الجامعة لدرر الاخيار الاثمة الاطهار؛
مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۵۵/۳

خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ کاغذ: سیاهانی، جلد: تیماج مشکی،
۲۹گ (۲۹پ-۵۸پ)، ۲۲ سطر (۱۸/۵x۷)، اندازه: ۱۲x۲۴سم [ف:
۱۷-۳۳۲]

/ شرح حدیث / عربی

● **الديباج الوضی فی الكشف عن اسرار کلام الوصی**

ad-dībāj-ul waḍī fi-l kašf 'an asrār-i kalām-il waṣī

مؤید، یحیی بن حمزه، ۶۶۹ - ۷۴۹ قمری
mo'ayyed, yahyā ebn-e hamze (1271 - 1349)

وابسته به: نهج البلاغة؛ شریف الرضی، محمد بن حسین (۳۵۹-
۴۰۶)

تاریخ تألیف: ربیع الثاني ۷۱۸ق

شرح مفصلی است در سه جلد بر «نهج البلاغة» شریف رضی،
که شارح بیشتر به علوم ادبی و مباحث کلامی و اعتقادی و
مسائل تاریخی مناسب با خطبه ها و کلمات آن حضرت پرداخته
است.

[مؤلفات الزیدية ۴۸۰/۱؛ اعلام المؤلفين الزيدية ص ۷۲۹]

● **دیباجة البردة / ادبیات / عربی**

فرستگان نسخه های خطی ایران (فتخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276252

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۲

انجام: فالحمد لله الذى ملكنى مفتاح الغيوب و مصباح القلوب و الصلوة على الاغر الاصبح و الابر الافلح ماهى غيب ... و يتلوه بعد قوله بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذى اطلع من شاء من ارباب القلوب ... و تمامه فى اول القول الى آخره فى آخر الكراسى فتأمله تجده انشاء الله
[دنا ۱۱۰۵/۴ (۱۲ نسخه)]

۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۳۱۰۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن احمد بسطامی، تا: ۸۲۲ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۹گک (۱پ-۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲/۲×۱۵/۲سم [ف: ۶-۲۱۵]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۶۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ تملک: سلیم بن عبدالله مدنی؛ ۷۵گک، اندازه: ۱۹/۵×۱۴/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۲۶]

۳. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰/۱ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، ش ۴۲۱۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعد ۱۰۰۳ق؛ مجدول، دارای جدول و تصاویر است؛ ۹۴ص (۲-۹۵)، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۴-۱۵۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۲۷

آغاز: عرش الحروف بسمله قال الشيخ الامام كمال الدين؛ **انجام:** عن حسود لا اسلم و منتقد متكلم والحمد لله الوهاب على تمام الكتاب ... شهر شعبان سنة اربع عشرة و در المكنون و الجواهر المخزون

خط: نسخ، کا: محمد، تا: ۱۰۱۴ق، به نام سید شمس الدین [القبائی: ۲۴۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۷۴

آغاز: بسمله، قال الشيخ الامام كمال الدين؛ **انجام:** و ذلك فعل الله رب البرية. تم الكتاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق [القبائی: ۲۴۵]

۶. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۳۱۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فمن منح الجهال علما اضاعه xx و من منع المستوجبين فقد ظلم. سنة سبع سبع سبع.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فسقی، جلد: رویه کاغذ مغزی میشن، ۸۷گک، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۴×۱۴/۸سم [ف: ۱-۲۰۷]

۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۴۴

خط: نسخ، کا: محب علی بوشهری، تا: پنجشنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۲۴ق [ف: ۳-۸۷]

۸. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه: ۲۰۰/۱-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تخریب موصل و بلاد بکر xx و مدن السند بالربیع الشمال / و قال معلم السبطين حقا xx یکون بحکم ربی ذوالجلال ... سیدنا محمد و آله خیر آل. قد تم الكتاب المسمى

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکى، ۴۱گک (۵۰پ-۹۰ر)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۱-۳۴۲]

۸. تهران؛ مدارك فرهنگي؛ شماره نسخه: ۹۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** در مدت معینی یا مطلق بشرط آنکه امتناع از آنچیز یا بقای عین آن ممکن باشد مانند جامه
خط: شکسته نستعلیق و نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکى، ۲۳گک (۱پ-۲۳پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۸۴-]

● **الدر المنظم فى الاسم الاعظم / اسماء الله / عربی**

ad-durr-ul munazzam fi-l ism-il a'zam

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

آغاز: بسمله. و به نستعین فهو نعم المعین الحمد لله الذى له الاسماء الحسنی و بعد فطال ما سئلت عن الاسم الاعظم و ماورد قیه فاردت ان اتبع ماورد قیه من الاحادیث و الآثار و الافوال **انجام:** والله اعلم وهذا آخر الدر المنظم فى الاسم الاعظم تم و كمل على التمام و الكمال و حسبنا الله ... وسلم تسليما كثيرا چاپ: قاهره، مطبعة المنيرية، ۴ص، ۱۳۵۳ق، در جزء اول كتاب الحاوی للفتاوى چاپ شده.

[الاوراق العامة موصل ۲/۲۲۲۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۶۴/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ عربی، کا: محمد بن احمد قاضی، تا: یکشنبه ۴ ربیع الاول ۱۰۴۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴گک (۲۷۱ر-۲۷۴پ) [ف: ۱۰-۱۷۱۰]

● **الدر المنظم فى السر الاعظم = مفتاح الجفر / جفر / عربی**

ad-durr-ul munazzam fi-s sirr-il a'zam = miftah-ul jafr

نصیبی، محمد بن طلحه، ۵۸۲ - ۶۵۲ قمری
nasībī, mohammad ebn-e talhe (1187 - 1255)

در این رساله کوتاه، مؤلف لوحی را که مدعی شده از طرف حضرت علی به وی عطا شده، شرح داده و خواص آن را بیان نموده است. در مورد مؤلف این کتاب اختلاف وجود دارد. مؤلف در دیباچه آن را به نام «الدر المنظم فى السر الاعظم» نامیده است.

آغاز: بسمله، قال الشيخ كمال الدين ابو سالم محمد بن طلحه، الراجى عفو ربه و رضاه رضى الله عنه و ارضاه: الحمد لله الذى اطلع من اجتهاه من عبادہ الابرار على خبايا الاسرار و اسمع من ارتضاه من اصفياه الاخيار ...

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد چهاردهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازبان

DIA 276252

استاد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۲

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۰۴

آغاز: و اکمل التحیات فرمود که کل امرذی بال لم پیدا فی اوله
فیه بسم الله فهو ابتر ... چنانچه گفت: اسبح الله الکریم مبسلاً؛
انجام: تسلیمات متواتر متوالی و بر آل و اصحاب او که مکملان
راه دین و روندگان راه یقین اند
خط: نسخ خوش، کا: عبدالرحیم بن رمضان، تا: ۲۰ شعبان
۱۱۲۱ق، حسب امر ملا محمد تقی ولد حاجی بابیر؛ افتادگی:
آغاز؛ کاغذ: نخودی فرنگی، ۴۸گ، ۱۵ سطر، اندازه:
۱۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۱۱۲]

● شرح العقد الوسیم فی الجار و المجرور و الظرف /

نحو / عربی

š.-ul-'aqd-il-wasīm fi-l-jār-i wa-l-majrūr-i wa-ẓ-ẓarf

تاریخ تألیف: شنبه ۸ صفر ۱۱۷۹ق

شرح مزجی مختصری است بر کتاب «نزهة الطرف فی احکام
الجارو المجرور و الظرف» صلاح بن حسین اخفش (متوفای
۱۱۴۲) که به نام «العقد الوسیم فی احکام الجار و المجرور و
الظرف و ما لكل منهما من التقسیم» نیز نامیده شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۴

آغاز: فی قوله الا یا نخلة من ذات عرق عليك و رحمة الله السلام،
ذات عرق اسم موضع
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۱۰۱، خط: نسخ نازیبا، کا:
احمد بن یحیی بن احمد شامی، تا: سه شنبه ۲۰ ذیحجه ۱۱۸۳ق؛
افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه مؤلف؛ مصحح، محشی؛ ۵۱ص
[۲۳-۲۵۷] (عکسی ف: ۵-۲۳)

● شرح عقود الجمان فی علم المعانی و البیان = حل

عقود الجمان / معانی بیان / عربی

š.-u 'uqūd-il-jumān fi 'ilm-il-ma'āi wa-l-bayān = ḥall-i
'uqūd-il-jumān

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

وابسته به: عقود الجمان فی المعانی و البیان = منظومه فی المعانی
و البیان؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-۹۱۱)

تاریخ تألیف: یکشنبه ۵ ربیع الاول ۸۷۵ق

مؤلف به درخواست عده ای شرحی مختصر بر «عقود الجمان»
خودش نگاشته است که ارجوزه هزاربیتی در معانی و بیان و
بدیع می باشد و در آن «تلخیص المفتاح» خطیب دمشق را با
حذف بسیاری از مثالها و افزایش مطالبی مفید به نظم درآورده
است.

آغاز: الحمد لله المنزه عن المماثلة و التشبیه و اشهد ان لا اله الا الله
و حده لا شریک له شهادة مخلص فی التنزیه ...

شاطبی برای امتحان طیبی نزد وی فرستاده و طیبی مسائل آن را
به نظم پاسخ داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۲۳۰/۶

آغاز: الحمد لله الذی سبق الموجودات فلا یقال این کان و الصلوة
و السلام علی سیدنا محمد المبعوث من آل عدنان؛ انجام: فهذا ما
وصل الینا من الأئمة رواية و درایة و مشافهة و عیاناً و الحمد لله علی
ذلک و صلی الله علی محمد و آله و صحبه اجمعین.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۸ص (۶۱-۶۸)، ۱۹
سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۵-۲۲۳]

● شرح العقد الجوهر فی الفرق بین کسبی

الماتریدی و الأشعری / کلام و اعتقادات / عربی

š.-ul-'aqd-il jawhar fi-l faraq bayn-a kasbay-il māturīdī
wa-l aš'arī

صاحب، محمد اسعد بن محمود، ق ۱۳ قمری

sāheb, mohammad as'ad ebn-e mahmūd (- 19c)

وابسته به: الجبر و الاختیار = العقد الجوهری فی الفرق بین
قدرتی الماتریدی و الأشعری؛ شهرزوری، خالد بن حسین
(۱۱۹۳-۱۲۴۲ق)

شرح است بر «العقد الجوهری» تألیف خالد بن احمد نقشبندی
در محث جبر و تفویض که طلاب در وقت خواندن شرح عقاید
نسفی بر مولانا خالد، درخواست تألیف مستقلی در این باب را
کرده اند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۹ ط

آغاز: بسمله قال الشیخ الامام و الجهید الهام ... الشیخ محمد
اسعد شبل قرة عين البرية ... مولانا الشیخ محمود صاحب ...
نحمدك اللهم بما تفضلت به علينا من الهام توحيد الذات ... اما
بعد فان اشرف ما صرف به العبد نقد عمره ... علم التوحيد الذی لم
یزل لوائه المرفوع؛ انجام: و ان اقتصر الخیالی (کذا) منها علی
عدم جریان بعض الأدلة فیما سواه و الحمد لله رب العالمین.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ محشی با علامت «منه»؛ کاغذ:
کاهی فرنگی، جلد: گالینگور قهوه ای، ۳۴گ، ۹ سطر، قطع:
وزیری [ف: ۲۴/۲ - ۲۰۷]

● شرح عقد الفرید / تجوید / فارسی

š.-e 'eqd-ol-farīd

در شناسنامه کتاب «شرح منظومه در تجوید» معرفی شده است.
نام شارح در نسخه نیامده است و به تحقیق شناخته نشد اما مسلم
آن که وی از قاریان امامیه قرن ۱۱ و قبل می باشد. به هر حال
کتاب شرحی است توضیحی و مفید به قصیده موجز لامیه اثر
طبع شمس الدین محمد سمرقندی.

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی‌کتاب، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ مصحح: تیماج ارغوانی
مذهب: ۴۳۷ ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۰×۱۳ سم [ف: ۵۰-۳۶]
تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ترکی، کا: محمد بن محمد ... شافعی قادری (از سلسله
قادری)، تا: شنبه ۸ رمضان ۱۱۰۸ ق؛ رکابه‌دار، مصحح، محشی با
رموز «عبدالرحیم بن محمود» و «کنز»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای
مذهب: ۱۳۵ گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۷ سم [ف: ۲۷/۱-۲۰/۱]
تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۸۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن عثمان، تا: ۱۱۶۷ ق؛ کاغذ: فرنگی
شکری، جلد: مقوایی زرد، ۱۷۹ ص (۱-۱۷۹)، ۱۹ سطر
(۱۳×۷/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷ سم [ف: ۱۱-۲۵۷]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۱۰۱؛ خط: نسخ نازیبیا، کا:
احمد بن یحیی بن احمد شامی، تا: شنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۱۲ ق؛
مصحح، محشی؛ ۱۳۰ ص (۶-۱۳۵) [عکسی ف: ۵-۲۱]
یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۰۰۵

آغاز: الحمد لله الذي خلق الموت والحياة

خط: نستعلیق، بی‌کتاب؛ با مهر تملک «عبده عباس»؛ اهدایی:
محمد جواد میرزائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۷۲ گ،
۱۳ سطر (۱۵×۱۰)، اندازه: ۲۰×۱۵ سم [ف: ۵-۱۵۰۲]

شرح الصدور لشرح زوائد الشذور / اصول فقه / عربی

š.-uš šudūr li-š.-i zawā'id-iš šudūr

برماوی، محمد بن عبدالدائم، ۷۶۳ - ۸۳۰ قمری
bermāvī, mohammad ebn-e 'abd-od-dāem (1362-1427)

تاریخ تألیف: شب ۱۰ جمادی الاول ۷۹۵ ق
شرح و توضیح مطالب و جمله‌هایی است که در شرح خود
مؤلف بر «شذور الذهب» نیامده و نیاز به بیان داشت با عناوین
(قوله، اقول)».

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۱۹/۲

آغاز: قال سیدنا و شیخنا ... الحمد لله الذي اكمل ديننا برحمته و
أتمم علينا عظيم نعمته و الصلاة و السلام على أفضل مبعوث
بشرعته؛ انجام: هذا تمام ما قصدنا و الحمد لله أولاً و آخراً و
صلاته و سلامه على نبينا محمد و آله و صحبه و التابعين ...

خط: نسخ، کا: علی بن احمد بن القصیف، تا: ۸۴۶ ق؛ جلد: تیماج
قهوه‌ای، ۲۷ گ (۱۳۶ پ-۱۶۲ پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۱۳/۵ سم
[ف: ۲۱-۳۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۴/۶

جد اعلاى مؤلف و فرمان ناصر الدين شاه جهت ميرزا عبدالله
نائب الصدر به سال ۱۲۷۸ ق و فرمان فتح علی شاه به ميرزا خليل
نائب الصدر به سال ۱۲۳۲ ق آمده؛ ۲۰۲ گ، اندازه:

۱۹/۵×۱۲/۵ سم [ف: ۲۸-۴۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌کتاب، در شرحه چهاردهم سه
صورت رنگی ترسیم شده و عکس مؤلف نیز در آخر این شرحه
الصاق شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹ گ، ۹ سطر، اندازه:
۲۰×۱۲/۵ سم [ف: ۱۷-۲۱۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۲-۲/۱۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کتاب، تا: قرن ۱۴؛ عکس مؤلف در اواخر نسخه
درج شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶ گ، ۹ سطر، اندازه:
۲۰×۱۳/۵ سم [ف: ۵-۲۴۴۴]

شرح الصدور فی شرح حال الموتی و القبور / کلام

و اعتقادات / عربی

š.-uš šudūr fi š.-i ḥāl-il mawtā wa-l qubūr

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

در بیان احوال برزخ است از هنگام مرگ تا دمیده شدن در صور
بر طبق احادیث و روایات و در آن از تذکره قرطبی نقل آورده
است معرفی آن در کشف الظنون آمده است.

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه -
الحمد لله الذي يقظ من شاء من سنة الغفلة ... هذا ما اشتدت
تشوق النفوس اليه من كتاب شاف في علم البرزخ ...
انجام: فاكل و اطعمه و هذا يؤيد ان القلب محل الروح و الله
تعالی اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب ...

چاپ: در سال ۱۳۰۹ توسط انتشارات «میمینه» در ۱۳۰ صفحه
همراه با «بشری الکتیب بلقاء الحیب» سیوطی چاپ شده است؛
السعودیة، دار المنهاج، تحقیق قصی الحلاق، الطبعة الاولى،
۱۴۳۰ ق، ۴۴۸ صحیفه؛ لاهور، سنگی، بدون تاریخ، وزیری،
۲۲۰ ص

[دنا ۸۳۴/۶؛ کشف الظنون ۱۰۴۲/۲؛ معجم المطبوعات ۱۰۸۱/۱؛ ذخائر

التراث العربی الاسلامی ۵۹۸/۱؛ معجم المؤلفین ۱۲۸/۵]

شرح و حواشی:

۱- بشری الکتیب بلقاء الحیب؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر
(۸۴۹-۹۱۱)

۲- تیسیر المعسور فی ترجمة شرح الصدور؛ صفوی جوفاموی، ابوعلی
محمد ارتضا

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۵۰

فرستگان نسخ‌های خطی ایران (فتخا)؛ جلد بیستم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276258

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

● شرح الصدر بلیلة القدر / حدیث / عربی

Ş. -uŞ şadr bi-laylat-il qadr

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyüti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
روایاتی که از طریق اهل سنت در فضیلت ماه مبارک رمضان و
تعیین شب قدر و همچنین نزول قرآن کریم وارد شده، مؤلف در
این رساله گرد آورده و به اقوال علما نیز اشاره نموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۷۷

آغاز: بسمله الحمد لله الذی نطقت بشکره الالسة و جل من ان
یاخذہ نوم او سنة؛ انجام؛ فلعلها کانت فی سنة ذات ریح و مطر و
فی سنة ساکنه لیس فیها ریح و لامطر و الله تعالی اعلم بالصواب و
الیه المرجع و المآب و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و
صحبہ و سلم

خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تاریخ
وقف: فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: خنایی، جلد: مقوا، ۷ گ، ۲۳ سطر،
اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۳۸۴]

● شرح صدر المقالة العاشرة من کتاب اقلیدس /

ریاضیات / عربی

Ş. -u Şadar-il maqālat-il 'āšira min k-i uqlīdis

اهوازی، محمد بن حسین، ۲۹۰ - ۳۶۰ قمری
ahvāzī, mohammad-e bn-e hoseyn (904 - 972)

وابسته به: الاصول = فی اصول الهندسه و الحساب = کتاب
الاصول؛ اقلیدس (۳۰۶-۲۸۳)

اهوازی در این رساله گفتار دهم اصول اقلیدس (عددهای اصم)
را در هشت فصل گزارش می دهد. وی می گوید چون دیدم
گزارش هایی که بر این گفتار نوشته اند، خوب روشنش نساخته و
درست بدان پی نبردند و سخنان آنان نیز دشوار و پراکنده بود
من این گزارش را نوشتم و از گذشتگان نیز خرده نمی گیرم. من
نمی گویم که گذشتگان چیزی برای آیندگان نگذاشتند بلکه
می گویم بسا چیزهایی که آنان برای دیگران به جای گذاشتند.

شامل: ۱. تقاسیم الخطوط المستقیمة؛ ۲. تقاسیم السطوح؛ ۳.
احوال الخطوط المفردة؛ ۴. الخطوط المركبة و اقسامها؛ ۵. معرفة
جذور هذه الخطوط المركبة؛ ۶. معرفة المنفصلات؛ ۷. معرفة
الجذور المنفصلات؛ ۸ ذکر كمية جماعة ذا الخطوط كلها.

آغاز: شرح المقالة العاشرة من کتاب اقلیدس تصنیف الیهوازی.
هذا کتاب يذكر فيه جمل ما يحتاج اليه من المقالة العاشرة من
کتاب اقلیدس و الذی دعانا الي ذلك.
انجام: و ستة منها جذورنا فاعرف ذلك.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۷۹

آغاز: بسمله، هذه کلمات من شرح المقالة العاشرة من کتاب

قهوه ای، ۱۴ گ (۴۱-۵۴)، ابعاد متن: ۱۵×۷، اندازه: ۲۰×۱۴سم
[ف: ۱۳ - ۲۲۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد علی حسنی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح،
محمسی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۳ گ (۱-۲۳)، ۱۳ سطر
(۱۲×۶)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۷۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۳ ذیحجه ۱۲۸۹ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی،
جلد: مقوایی، ۱۴ گ (۱۹-۳۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم
[ف: ۴ - ۱۷۴]

۸. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۵۲/۵

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری
امامی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج مشکى، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ -
۲۲۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۴/۳

خط: تعلیق، بی کا، بی تا؛ ۲۰ گ (۳۷-۵۶) [ف: ۳ - ۶۶۷]

● شرح الصدر بشرح أرجوزة استنزال النصر بالتوسل

بأهل بدر / تراجم / عربی

Ş. -uŞ şadr bi-Ş. -i urjūzat-i istinzāl-in naşr bi-t tawassul
bi-ahl-i badr

منینی، احمد بن علی، ۱۰۸۹ - ۱۱۷۲ قمری
manayni, 'ahmad ol-'abbās ahmad (1678 - 1759)

رساله ای است در شرح اسامی مجاهدان غزوه بدر. شارح،
نخست این اسامی را برای پیروزی در جنگ بین دولت عثمانی و
ایران و توسل بدانها نگاشته، سپس به سفارش عده ای، آن را
شرح نموده، این رساله دارای یک «مقدمه» و سه «قسم» می باشد:
مقدمه: در خصوص صحابی، دارای چند قسم: قسم اول:
مهاجران؛ قسم دوم: اوس از انصار؛ قسم سوم: خزرج از انصار.
چاپ: مصر، قاهره، ۱۲۸۱ قمری

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۴۹

آغاز: بسملة الحمد لله الذی خص نبینا محمداً صلی الله علیه و سلم
... و میزه بکتاب حکمت آیاته ... و تقدمه أمام المقصود مقدمة
تشمثل علی فصول مهمة تتعلق بهم، الفصل الأول: فی تعریف
الصحابی؛ انجام: و ارض عن خاتم الولاية المحمدية و صاحب
الوراثة الأحمديّة من أطلنا زمانه و دنا منا وقته و أوانه الناصر لدين
الله ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محمسی؛
کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۸۱ گ، ۱۷ سطر (۱۳/۵×۷)،

اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۹ - ۶۰۴]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیستم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276258

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

toyserkânî, mohammad nabî ebn-e ahmad (- 1902)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۳ق

در تقلید اعلم و مطالبی که متعلق به آن می باشد و این که آیا مجرد دانستن مسائل کافی است یا نه و تکلیف مسئله گویان نسبت به این موضوع.

قم؛ مورعی؛ شماره نسخه: ۶۰۳۹/۱

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد چون مسئله وجوب تقلید اعلم و عدم وجوب آن اشکالات و شبهات؛ انجام: میان مسئله که علم بمخالفت اعلم یا غیر اعلم بهم برساند و میان غیر آن بمحمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ توسط مؤلف در حاشیه تصحیح و اضافه شده؛ ۱۹ گ (۵-۲۳)، اندازه: ۱۷×۱۰/۵ سم [ف: ۱۶-۳۹]

● **نهایة الافهام / طب / عربی**

nihāyat-ul afhām

ولی، محمد، قرن ۱۳ قمری

valī, mohammad (- 19c)

از: محمد ولی. وی از طبیبان ماهر و از استادان طب روزگار ناصرالدین شاه در ایام صدارت میرزا آقا خان می باشد. اصل متن به فرانسه تألیف شومل فرانسوی است و پیش از آن که به عربی ترجمه شود سید عثمان صائب آن را به ترکی ترجمه کرده است. عناوین: مقاله، باب، فصل، نبذة، قید، نمط.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۵۷

آغاز: الحمد لله جاعل الاسباب و العلل؛ انجام: پایان؛ فلیکن هذا آخر ما ترجمناه من اصل ... باطناً و ظاهراً.
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۴ ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۱۵ سم [ف: ۲-۱۴۴]

● **نهایة الاقدام فی بیان وجوب المسح علی الاقدام /**

فقه / عربی

nihāyat-ul aqdām fī bayān-i wujūb-il mash' āla-l aqdām

شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری
šūštārī, nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)

وی باتحقیقات عمیق و دلایل متقن و بررسی اقوال فقهای شیعی و سنی وجوب مسح پارا ثابت و قول شستن رامردود دانسته و به گفته او: «القول بالغسل من تحریفات عبدة العجل» است. نامبرده پس از خطبه و مقدمه درباره آیه شریفه وضو چنین می نویسد: «قال الله تعالی فی سورة المائدة یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم الی الصلوة فاعسلوا وجوهکم و ایدیکم الی المرافق و امسحوا برؤسکم و ارجلکم الی الکعبین الایة اعلم ان صریح الایة یدل

انجام: و فی الآفاق ایسر و علی ممر الزمان ابقی فان راق تالیفا فذاک بسعده و ان کانت الاخری فحظی اعتب و الله تعالی یقرنه بالاسعاد و یختمه بالقبول و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب ... فی یوم عاشورا من سنة اثنتی عشر و ثمان مائة و الحمد لله اولاً و آخراً ...

چاپ: قاهره، الشركة العربیة للطباعة، با تحقیق ابراهیم الانباری، ۱۹۵۹م، مقدمه ۱-سخ + النص ۱-۴۶۴ + الفهارس الی ص ۴۹۱ [کشف الظنون ۱۹۸۶/۲؛ مخطوطات تاریخ و السیر و التراجم فی المتحف العراقی ص ۴۴۲-۴۴۳؛ فهرست ظاهره، تاریخ ۵۵۸/۲-۵۵۹؛ فهرست اوقاف بغداد ۲۷۳/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیعمده ۱۱۱۱ق؛ مهر: «یا باسط ۱۱۲۲ (مربع)، «زین الدین احمد بهادر خان ۱۲۲۹» (مربع)؛ تملک: زین الدین احمد بن فخر الدین احمد خان؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۷۲ گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۱۴ سم [اهدائی رهبر: ۸-۳۴۳] و [ف: ۲۷-۲۶۷]

سنهائیه الاصول > نهایة الوصول الی علم الاصول

سنهائیه الاعراض > احکام الامراض

سنهائیه الاغراض فی علم الامراض > منتهی الاغراض فی علم شفاء الامراض

● **نهایة الافضال فی تشریف الال / حدیث / عربی**

nihāyat-ul afḍāl fī tašrīf-il āl

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
در این مختصر چهل حدیث از طریق اهل سنت در فضیلت و محبت پیغمبر و اهل بیت آن حضرت صلی الله علیه و آله گردآوری شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۸۰

آغاز: الحمد لله الذی شرف آل بیت النبوة و جعلهم اهل الکرم و القوة؛ انجام: فاعلم هذا آخر ما اردناه و تمام ما قصدناه و الحمد لله ...

خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد محلی شافعی، تا: ذیحجه ۱۰۶۰ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ ۳ گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵×۱۶ سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۲-۷۸۴] و [ف: ۲۶-۶۲۷]

● **نهایة الافکار / فقه / فارسی**

nahāyat-ol afkār

تویسرکانی، محمد نبی بن احمد، - ۱۳۲۰ قمری

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

نسخه ای تاریخ ساخت روز چهارشنبه ۲۲ رجب ۸۶۰ آمده است. چاپ: بمبئی، چاپ سنگی، ۱۳۰۴ق؛ لاهور، سنگی، بدون تاریخ، وزیری، ۹ص [کشف الظنون ۱۹۶۹/۲؛ الاوقاف العامة موصل ۲۳۹/۲]

مؤلف است نه فرزند وی. چاپ: ابوظبی، المجمع الثقافي، ۲۰۰۳ میلادی، ۳۵۷ص [معجم المؤلفین المراقبین ۲۶/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷ ط

آغاز: الحمد لله ... اما بعد فهذه كلمات حكاها ابن عبدالله افندی فی قصة ذهاب والده. قال و لندكر قصة ذهاب الوالد رحمه الله تعالى الى شاه العجم ... قال الوالد ... فی النفحة المكية (كذا) فی الرحلة المكية ما نضه و قصة ذلك باختصار ان مملكة العجم لما اضمحلت و ملك الافغان دار مملكتهم اصفهان؛ انجام: فسألت لم هذا الازدحام و المغالبة فقيل ان الشاه اذا سمع ازدحامهم و مغالبتهم. انجامه: هذا آخر ما وجدناه منقولاً من ابن عبدالله افندی عليه ما يستحقه و الحمد لله على قوة الاسلام فی زماننا هذا ببركة حضرة ظل الله فی العالمين سلطان السلاطين و خاقان الخواقين الشاه.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶/۱۳ عكسی
آغاز: المقامة الثانية المصرية من النفحة المسكية و التحفة المكية للجلال السيوطي رحمه الله تعالى أخبر هاشم بن القاسم قال ايت الى قلعة مصر فی يوم عيد فطر؛ انجام: بالمؤنث نحو طالق و حايض. تمت المقامة بحمد الله.
نسخه اصل: كتابخانه اسكوريال در اسپانيا، شماره ۱۷۰۲؛ خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، رکابه دار؛ ۳ص (۲۷۸-۲۷۶) [عكسی ف: ۴-۱۷۹]

بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ بر نوشته از خط پسر مؤلف؛ تملک: محمد بن صادق حسینی طباطبایی مورخ ۲۴ جمادی الثاني ۱۳۳۱ق؛ جلد: مقوایی، ۲۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۹۰سم [ف: ۲۴-۱۹۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۱/۱۲
خط: نسخ خوش و نستعلیق کتابتی، کا: عبدالسليم بن محمد مهدي بن محمد هادی واعظ دهخوارقانی، تا: ۱۱۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۶۲-۱۸۰)، اندازه: ۱۱/۴×۲۳/۵سم [ف: ۱۷-۴۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۹۵

آغاز: وجدت بخط الفاضل الاديب الشيخ محمد سعيد السويدي البغدادي ما صورته و لندكر قصة ذهاب الوالد يعنى والده الى شاه العجم الظالم الغشوم نادر شاه و اجراء الحق على يديه و اخماد نار الباطل بمباحثته و ارجاع الشيعة عما هم عليه اذ لا يخلو ذلك عن فائدة قال الوالد رحمه الله تعالى فی النفحة المسكية فی الرحلة المكية

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۸/۲
آغاز: الحمد لله الذي انشا الجود و منحه ما شاء من الجود و اطلع فی سماء البلاغة بدور الكمال
نسخه اصل: كتابخانه فاضل خوانساری - خوانسار ۲۴؛ خط: نسخ نازيبا، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ ۵ص (۲۸۱-۳۳۰) [عكسی ف: ۱-۳۹]

خط: نسخ، کا: عبدالحفيظ بن محمد صالح حماد، تا: ۱۱۴۸ق؛ مجدول، در دنبال آن نامه ای است که ابوالبركات خادم الحديث عبدالله بن حسين بن مرعي بن ناصرالدين دوری سويدي در آن نقل می کند که در صحن خانهايم الخير خانم افندی صفيه دختر وزير حسن پاشا آنرا پیدا کرده و مهر عبدالله بن منصور داشته است، سپس نامه دیگری است در پاسخ آن و بندی از محاضرات سيوطي؛ کاغذ ترمه استانبولي، جلد: ميشن، ۳۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۴/۵×۱۷/۳سم [ف: ۱-۵۶۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۰۹
آغاز: بسملة الحمد لله البدي الذي المرجع اليه؛ انجام: و سارت السواتر و الحمد لله وحده
خط: نسخ، کا: محمد صالح علامه حائري، تا: ۱۳۶۸ق [القبائي: - ۵۸۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۹۱/۷
آغاز: بسملة. رب يسر، احمد الله المبدی الذي المرجع؛ انجام: لا تأخذ فی الله لومة لائم العاصي دايمًا الصلاة و السلم و ذلك فی شهرا
خط: نسخ، بی ک، بی تا [رايانه]

● نفحة الهداية و رشحة النهاية / فقه / عربي
nafhat-ul hidāya wa rashhat-un nihāya

سماهیجی، عبدالله بن صالح، ۱۰۷۶ - ۱۱۳۵ قمری samāhījī, 'abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723)
وابسته به: واجبات الصلاة و شرائطها و احكامها اللابدیة؛ بحرانی، سليمان بن عبدالله (۱۰۷۵-۱۱۲۱ق)
شرح استدلالی است بر «الرسالة الصلاة» استادش، سليمان بن عبدالله الماحوزی. مشتمل است بر مباحث: فی تعريف الطهارة والوضوء؛ فی الغسل؛ فی التيمم؛ فی ازالة النجاسة؛ فی اوقات الصلاة؛ فی النية و تكبيره الاحرام؛ فی قراءة الحمد؛ فی القيام؛ فی

● النفحة المسكية و التحفة المكية / ادبيات / عربي
an-anfhat-ul maskīya wa-t tuhfat-ul makkīya

سيوطي، عبدالرحمن بن ابي بكر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

تاریخ تألیف: رجب ۸۶۹
مشتمل بر علم نحو و بدیع و معانی و عروض به سبک کتاب «عنوان الشرف الوافی» ابن مقرئ یمنی (-۸۳۷ق). سيوطي ابن کتاب را در يك روز در ماه رجب ۸۶۹ تألیف کرده است و در

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyüti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
چهارده حدیث از طریق اهل سنت در ثواب و خصایص انگشتر
عقیق در این رساله نقل شده است.

۱. قیم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۲/۳ عکسی

آغاز: بسملة ... الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى هذا
جزء في الأخبار الواردة في العقيق سميت نور الشقيق الحديث
الأول

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، ش ۱۵۴۴؛ خط:
نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ ۶ ص (۱۷-۲۲)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴-
[۴۵۰

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹۰

آغاز: بسملة الحمد لله و سلام على عباده هذا جزء في الاخبار
الواردة في العقيق؛ انجام: روی ابن فتحویه فی کتاب الخواتیم
باسناد ضعیف عن علی مرفوعاً من تختم بالیاقوت الاصغر منع
الطاعون انتهى والله تعالى اعلم بالصواب
خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری،
فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۳ گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۵/۵×۲۵ اسم
[اهدائی رهبر: ۲ اخبار-۷۸۰]

● نور الشمعة في بيان ظهر الجمعة و امور مستتبعة / فقه

و اصول / عربی

nūr-uš šam'a fī bayān-i zuhr-il jum'a wa umūr-un
mustatbi'a

مقدسی، علی بن محمد، ۹۲۰ - ۱۰۰۴ قمری
moqaddasī, 'alī ebn-e mohammad (1515 - 1596)

در یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه». (چلبی)
چاپ: هند، امرتسار، روزبازار الیکتراک پریس، ۱۲۹۸، به اهتمام
شیخ عبدالعزیز. بدون نام مؤلف
[میراث مشترک ایران و هند: ۲-۳۹۹]

قیم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۱۰/۲

آغاز: الحمد لله الذي امر المصلي بملازمة المصلي ... و بعد، فقد
ورد على سؤال؛ انجام: و نقل عن نقل في الجامع الصغير و على
هذين قولين ...

تنها در برگیرنده بخشی از مقدمه می باشد؛ خط: نسخ، کا: شیخ
محمود بن علی چاوش قرمانی غسانی، تا: اواسط قرن ۱۱؛ افتادگی:
انجام؛ محشی؛ ۲ گ (۲۶-۲۷)، ۴۵ سطر، اندازه: ۸×۲۵ اسم [ف:
[۳۶۷-۴۰

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۶ گ (۸۴-۸۹)، ابعاد متن:
۱۸×۲۰، اندازه: ۱۵×۲۴ اسم [ف: ۲-۲۸۳]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۱/۸

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۴ ص (۳۱-۳۴)، ابعاد متن:
۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹ اسم [ستا: ف: ۱-۲۳۵]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۳/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اندازه: ۱۵×۲۸/۵ اسم [ف: ۲-۲۴۶]

۵۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۱۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه کشمیری، ۹ گ
(۱-۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۳×۲۰/۳×۲۹ اسم [ف: ۹-۳۲۲]

۵۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۴/۹

آغاز: برابر انجام: هم به وفق مدعایش رسم قانون زمان ...
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجلد؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، ۱۳ ص
(۱۰۲-۱۱۵)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲×۱۲/۲×۲۰ اسم [ف: ۵-۷۴]

۵۶. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۱

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۳ گ (۱-۳)،
اندازه: ۱۵×۲۴/۵ اسم [ف: ۱-۹۷]

۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۷۶/۵

آغاز: برابر؛ انجام: هم بوفق مدعایش رسم قانون زمان. تمت
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۴ گ (۲۳-
۲۶)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹ اسم [ف: ۷-۱۹۸]

● نور سعود الايام و نحوستها / هیت / عربی

nūr-u su'ūd-il ayyām wa nuḥūsāt-u-hā

جزایری، نعمة الله بن عبدالله، ۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ قمری
jazāyerī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1641 - 1701)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۵۹/۶

خط: نسخ، کا: زهیر بن حاج حسین کاظمی تذکرة لامیر حاج
محمد باقر مکی، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۱۱۳ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد:
تیماج، اندازه: ۱۴×۲۰/۵ اسم [ف: ۱-۲۳۴]

سنورس نامه < گلشن ابراهیمی

سنورس نامه < نورس خیال

● نور الشقیق فی العقیق / حدیث / عربی

nūr-uš šaqīq fī-'aqīq

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

آخرجه ابن جریر عن عكرمة و سمي المذكور الحطم بن هند
الکری قوله و قریء، تم الجزء الأول و يليه الجزء الثاني؛ تم.
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ صحیح، مجدول، محشی؛ تملک:
محمد ابن الطیب، محمد بن ابراهیم امامدر ۱۱۴۶؛ ۳۳۲گک،
۲۷ سطر (۲۲/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۲۸/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۰-۷۰۶]

۶. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۳
آغاز: و قریء بکسر الفاء قال ابو حیان لیس عندی کسراً محضاً بل
هو من باب الامالة المحضة؛ انجام: قوله من قرأ المعوذتين فكانما
قرأ الكتب التي انزلها الله كلها موضوع و صلى الله على سيدنا
محمد و آله و صحبه و سلم.
قسمت دوم کتاب است و از سوره مائده تا آخر قرآن؛ خط: نسخ،
کا: محمد احمد الوسیمی المالکی، بی تا؛ مجدول؛ مهر: «عبده
الراجی موسی» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گک، ۲۷ سطر، اندازه:
۳۰×۱۹سم [ف: ۳-۲۷۰]

● النواهی / اصول فقه / عربی

an-nawāhī

قزوینی، ابراهیم بن محمد باقر، ۱۲۱۴ - ۱۲۶۲ قمری
qazvīnī, ebrāhīm ebn-e mohammad bāqer (1800- 1846)
رساله ای است با عنوان «الفصل الثاني فی النواهی».

شیواز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۸۳۲/۷

آغاز: بسمله - الفصل الثاني فی النواهی - اختلفوا فی جواز اجتماع
الامر و النهی و عدمه علی علی قولین؛ انجام: مما ذکرنا نقدر علی
ابطال سایر الاقوال و جوبها و نقضها و ابرامها فلاحظ، تم هذا
التقریرات فی المسئلة النهی فی العبادات سنة ۱۲۵۲.
تذکر: جهت نام مؤلف به ج ۳ فهرست ص ۱۴۷ مراجعه شود؛
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۹۹ص،
اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۲-۲۳۷]

● النواهی / اصول فقه / عربی

an-nawāhī

طباطبائی تبریزی، محمد رضا بن محمد یوسف، ۱۲۹۶ -
۱۳۷۸ قمری
tabātabāī tabrīzī, mohammad rezā ebn-e mohammad
yūsof (1879 - 1959)
رساله مختصری است در مبحث نواهی و اجتماع امر و نهی که
ناتمام مانده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۸۴

آغاز: الکلام فی النواهی و لا یخفی انه کما ان الامر یتمل ما
بالهیة فقط او الماده كذلك فكذا النهی ایض؛ انجام: موجود:
قالوا ان الانسان اذا اضطر الى الغصب لو بسوء الاختیار الى اخر

● نواهد الابکار و شوارد الافکار = حاشیة انوار

التنزیل / تفسیر / عربی

nawāhid-ul abkār wa šavārid-ul afkār = ḥāšīyat-u
anwār-it tanzīl

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
وابسته به: انوار التنزیل و اسرار التأویل = تفسیر بیضاوی؛
بیضاوی، عبدالله بن عمر (۶۸۵ق)
حاشیه مفصلی است با عنوان «قوله، قوله» بر کتاب «انوار التنزیل»
قاضی بیضاوی، و بیشتر به جنبه های ادبی و مباحث لغوی
می پردازد و در این خصوص نقل اقوال فراوان می کند. مؤلف از
سال ۸۸۰ق شروع به تألیف نموده است.
آغاز: سبحان الله و بحمده منزل الكتاب، تبصرة و ذکرى لاولی
الالباب، آتیا من اسالیب البلاغة بالعجب العجائب
[ریحانة الأدب ۱۴۹/۳؛ کشف الظنون ۱۹۸۱/۲؛ الاوقاف العامة بغداد ۱۶۶/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۳

آغاز: برابر؛ انجام: قوله. من قرأ المؤذنين فكانما قراء الكتب الذي
انزلها الله تعالى كلها موضوع. تم الكتاب بحمدالله و عونہ. تمت
هذه النسخة ... آمین.

خط: نسخ، کا: برهان الدین بن دولت محمد بن کمال محمد بن
برهان الدین بن الشمس الدین انصاری، تا: اواخر قرن ۱۰؛ واقف:
امیر جبرئیل، ۱۰۳۷ق؛ جلد: تیماج، ۴۵۳گک، ۲۹ سطر، اندازه:
۳۳×۲۰سم [ف: ۱-۵۹۲]

۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۸۷

آغاز: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ چند برگ آخ توسط «محمد
محلّی مالکی» در ۴ محرم ۱۰۰۳ بازنویسی شده؛ مجدول مرصع؛
تملک: حاج محمد باقر با مهر «محمد»، محمد بن محمد الکفوی
حنفی؛ از موقوفات رضایه ۱۲۳۰؛ ۶۸۳ص، ۳۱ سطر، اندازه:
۲۷×۱۸سم [ف: ۹۷-]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۱۹ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳-۱۸]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۵۰ عکسی

نسخه اصلی: کتابخانه مدرسه امام صادق (نور بخش) بروجرد
۴۱؛ خط: نسخ، کا: عبد الخالق بن عبد الرحمن بن عباس، تا:
پنج شنبه ۹ ربیع الثاني ۹۶۶ق؛ با سرلوح، مجدول؛ واقف: محمد بن
محمد جعفر، ۱۲۴۸؛ ۷۱۹ص [عکسی ف: ۳-۱۷۵]

۴. شیواز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۷۲

خط: نسخ، بی کا، تا: شعبان ۱۰۸۶ق؛ ۲۴۴گک، اندازه: ۲۴×۱۴سم
[نسخه پژوهی: ۲-۲۳۷]

۵. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۰۰

آغاز: برابر؛ انجام: قوله روى أن الآية نزلت فی تمام القضية الخ،

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

قم: کلیاتگانی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۷-۱۱/۲۷

آغاز: حمد نامحدود و بی نهایت اول اشباه نظائرند منز هادی طریق هدایت رب الارباب ... بعد ذا حاوی مسائل دینیه و صره وسائل یقینیه اولان فن؛ انجام: که رسم رعیت نامند بکاشو قدر آنچه ویردیو جیره قادر اولورمی. الجواب اولالمزم نحمد علی متمم هذه النسخة ...

خط: نستعلیق، کا: احمد حفظی مکتوبی، تا: ۱۹ محرم ۱۲۱۵ق؛ با سرلوح، مجدول مذهب؛ ۱۹۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۸×۱۴سم [ف: ۸-۴۷۵۶]

● نتیجه الفکر فی الجهر بالذکر / فقه، حدیث / عربی
natījat-ul fikr fi-l jahr-i bi-d-dikr

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

۲۵ حدیث درباره استحباب جهر و آشکار کردن صدا به تهلیل و تلاوت قرآن گرد آورده و گفته است همه آنها آشکارا یا به طور ضمنی بر استحباب جهر دلالت می نمایند و احادیث و مخالف را حمل بر ریا و آزردن نماز گزاران کرده است. (غلامی مقدم)
آغاز: بسمله، الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی سألک اکرمک الله عما اعتاده السادة الصوفية من عقد خلق الذکر و الجهرية فی المساجد و رفع الصوت بالتهلیل و هل ذلک مکروه اولاً؛

انجام: و انهم ليقومون من ذکر الله ما عليهم منها شی تم و کمل و الله تعالی اعلم بالصواب
چاپ: قاهره، مطبعة المنيرية، ۶ص، ۱۳۵۳ق، در جزء اول الحاوی للفتاوی چاپ شده.
[الاقواق العامة موصل ۳۰۹/۲]

۱. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۰۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد محلی شافعی، تا: ۱۰۶۰ق؛
مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲-۷۶۲]

۲. مشهد: رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۲۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲-۷۶۳]

۳. تهران: مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن ابراهیم، تا: چهارشنبه محرم ۱۲۸۸ق؛
جلد: تیماج، ۵ص (۲۵۹-۲۶۳) [سنا: ف: ۲-۲۰۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۲۶/۲

سبحانه و تعالی هو الشافی و فضله الکافی و الوافی
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۱۳۹پ-
۱۶۵پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۶-۱۹۷]

● نتیجه العالم لنفع العالم / کلام و اعتقادات / عربی - فارسی
natījat-ol 'ālem le-naf'-el 'ālam

عالم بن محمد بن علی
'ālam ebn-e mohammad ebn-e 'alī
کتابی است در عقاید حنفیان مشتمل بر «مقدمه» و شش «بحث» و دارای فصول که در آن از کتابهایی چون حصن الایمان، عقیده الحافظیه، مصباح الدین و کتابهای بزدوی بسیار نام برده شده: مقدمه: در سبب تألیف کتاب که بعد از تألیف جواهر فیروز شاهی بدان پرداخته و آن را به سلطان زمان خویش هدیه نموده است؛ بحث ۱. در وصف و شرح معنی ایمان و مباحث کلامی مربوط به آن در چند فصل؛ ۲. درباره ماهیت انواع و اوصاف ملائکه و مباحث مربوط به آن در چندین فصل؛ ۳. در مورد کتابهای آسمانی و تعداد آنها که به تبع آن به بحث کلام الله پرداخته است؛ ۴. در شرح رسولان و انبیاء و ویژگیهای آنها و در پایان به خلافت خلفای پیامبر اعظم اشاره نموده است؛ ۵. در شرح یوم آخر و مباحث مربوط به حشر و نشر در چند فصل؛ ۶. در قضا و قدر خیر و شر در چند فصل.

قم: مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۳۹

آغاز: محامد بی قیاس و مدایح عدد انفاس مر خدایرا که دیباچه کتب، آرایش از حمد او گیرد ... اما بعد میگوید محرر این مبانی و مقرر این معانی اضعف عبدالله الودود؛ انجام: قالت المعتزلة دماء اهل القبلة یباح باحدى معانی اربع اذا ارتکب کبیره او احدث بدعة او سل سیفاً علی السلطان او عطل فریضة من فرائض الله تعالی القول.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، محشی با نشان «۱۲»، با سرلوح مرصع؛ مهر: قاضی عبدالواحد بن محمد شریف «بیضی»، «شرفیاب نامم ز نام شریف ۱۲۲۱» (مربع)؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۷۳گ، ۱۵ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵-۳۶۷]

● نتیجه الفتاوی / فقه / ترکی

natījat-ol fatāvā

احمد، قرن ۱۳ قمری

ahmad(- 19c)

اهداء به: سلطان سلیم خان بن مصطفی خان بن احمد خان عثمانی
فتاوی فقهی است از علمای حنفی عصر مؤلف که مؤلف به دستور سید محمدعارف سؤال و جوابها راجع آوری نموده است.

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۱۳۹۳ / ۲۰۱۴

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲/۵
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: کتابخانه چستریتی، ش ۳۴۲۰؛ خط: نسخ، کا: بیری،
محمد بن اسماعیل، تا: دهه دوم رجب ۹۴۰ق؛ ۲۱ص (۸۱-۱۰۱)،
۱۷ سطر [عکسی ف: ۳-۴۷۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۶۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۶۳ق، جا: قسطنطنیه مدرسه سولجه؛
۱۸گ (۶۳-۸۰پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۲-۲۲]
[۵۲]

● النقیایة فی العلم الالهی / کبیا / عربی
an-niqāya fi-ilm-il ilāhī

بونئی، احمد بن علی، - ۶۲۲ قمری
būnī, ahmad ebn-e 'alī (- 1226)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۳۷۰/۱
آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم
الحمد لله الذی خلق الانسان و علمه الیابن ... و بعد فقد اجبتک ایها
السائل فی نقایة من اسرار العلم الالهی الموسوم بالصنعة الی شرفها
الله تعالی ... و ها انا بحمد الله تعالی قد انتقیت لک ما ... و جمعت
شملة فی هذ النقیایة المضبوطة؛ انجام: و یكثر الترجیم علی من
رحمه بتألیف هذه النقیایة و اخرجه من ظلمات عما اقتربنا و
المسلمین و المسلمات یا رب العالمین امین.
خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه ۲۰ ذی قعدة ۹۵۶ق؛ مهر: «افوض امری
الی الله علی بن احمد موسوی» (چهار گوشه)؛ جلد: مقوا، اندازه:
۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۲-۴۳۷]

● النقیایة فی مختصر الوقایة = مختصر وقایة الروایة
فی مسائل الهدایة (النقیایة) / فقه / عربی
an-niqāya fi muxtaṣar-il wiqāya = muxtaṣar-u wiqāyat-ir
riwāya fi masā'il-il hidāya (an-niqāya)

صدر الشریعة الثانی، عیدالله بن مسعود، - ۷۵۰ قمری
sadr-oṣ-ṣarī'e as-sānī, 'obeyd-ol-lāh ebn-e mas'ūd (-
1350)
وابسته به: وقایة الروایة فی مسائل الهدایة؛ برهان الشریعة، محمود
بن عیدالله (-۶۷۳ق)

تاریخ تألیف: نزدیک به پایان صفر ۷۴۳ق
این کتاب که مختصر وقایة الروایة است مؤلف آن را «النقیایة»
نامیده است. در مقدمه بیان نموده اند که تاج الشریعة کتاب «وقایة
الروایة فی مسائل الهدایة» را که یکی از متون مهمه در فقه حنفی
است برای این که ایشان آن را حفظ نمایند تألیف فرموده ولی
چون ایشان همت طلاب را قاصر در حفظ آن دیده به اختصار آن

منقولاً بتیاز شرح ملخص است که ادیب الممالک آورده؛ مهر:
«امیر الشعرا»؛ ۴۴ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۲۲۸]

● نقاوة الملل و طراوة النحل / ادیان و مذاهب / فارسی
noqāvat-ol melal va tarāvat-on nehāl

رودر آوری، عبدالوهاب
rūdrāvārī, 'abd-ol-vahhāb
وابسته به: الملل و النحل = ملل و نحل شهرستانی؛ شهرستانی،
محمد بن عبدالکریم (۴۷۹-۵۴۸ق)
ترجمه ای است از ملل و نحل شهرستانی برای یکی از بزرگان،
نام کتاب در دیباچه دیده می شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۴۹
آغاز: بسمله. اولی ما ینطق به المفصل و اجدر ما یعرب عن بیانه
المقول ... چنین گوید ... عبدالوهاب رودراوری ... که چون
کتاب ملل و نحل از تصانیف ... شهرستانی ... مطالعه رفت؛
انجام: و درین مقام صاحب ... (سفید) قدس الله روحه گفت و
هذا آخر ما وجدته ... (سفید) و پارسی کننده این مقالات ...
(سفید) آخر کتاب نقاوة الملل و طراوة النحل و الحمد لله حق
حمده و الصلوة علی المصطفی محمد صلی الله علیه و آله و سلم
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ یادداشت ۱۸ ربیع الثانی ۱۰۲۳؛
تملك: مورخ ۱۰۲۳ در شهر پته؛ تملك: خدابخش خان؛ کاغذ:
هندی، جلد: تیماج، ۱۶۲گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۷/۵)، اندازه:
۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۹-۱۳۴۳]

به النقیایة - تحقیق الوجود (رسالة فی ...)

● النقیایة / فهرست / عربی
an-niqāya

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān 'ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
رساله مختصری است در تعریف چهارده «علم» که آموختن آنها
برای طالب لازم است: ۱. اصول دین؛ ۲. علم تفسیر؛ ۳. علم
الحديث؛ ۴. اصول فقه؛ ۵. فرائض؛ ۶. نحو؛ ۷. تصریف؛ ۸. خط؛
۹. معانی؛ ۱۰. بیان؛ ۱۱. بدیع؛ ۱۲. تشریح؛ ۱۳. طب؛ ۱۴. تصوف.
آغاز: بسمله. الحمد لله و الشکر له و الصلاة و السلام علی خیر نبی
أرسله. هذه نقایة من عدة علوم یحتاج الطالب الیها و یتوقف کل
علم دینی علیها
انجام: لاراد لقضائه و لامعقب لحکمه تمت النقیایة.
چاپ: استانبول الولة العلیة؛ قسطنطنیه، مطبعة الجوائب، ۱۳۰۲ق.
[دلیل مخطوطات السیوطی ۱۴۰ و ۲۲۶]
شروح و حواشی:
۱- اتمام الدرایة لقراء النقیایة؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-
۹۱۱ق)

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

جندہ صدق رسول الله صلى الله عليه وسلم
خط: نسخ، کا: شهاب الدین بن شحاذة بن احمد، تا: دوشنبہ ۱۳
جمادی الاول ۱۰۴۸ق؛ جلد: مقوای، ۴گک (۱۴۷-۱۵۰پ)،
۱۷ سطر، اندازہ: ۱۵×۲۰سم [ف: ۸-۷۴]

● **النصيحة القاضية لقبالها بالعيشة الراضية / مواعظ، كلام و**

اعتقادات / عربی

an-naṣīḥat-ul qāḍiya li-qābilahā bil-‘īyāṣat-ir rāḍiya

فقیہ یمانی، حمید بن احمد، - ۶۵۲ قمری
faṭīḥ-e yamānī, hamīd ebn-e ahmad (- 1255)

اندرزہایی است دینی و دعوت به مذهب اهل بیت که مراد
مذهب زیدیه است و این کہ فرقه ناجیه اینان می باشند، گرفتہ
شدہ از ادلہ عقیلہ و احادیث حضرت پیامبر صلی الله عليه و آله،
مشمول بر چہار «باب»: ۱. بیان الفرقة الناجية من الامة؛ ۲. معنی
السنة و الجماعة و البدعة؛ ۳. فی عقيدة الزيدية و الاشارة الى
الدلائل على صحتها؛ ۳. فی طرف من مسائل الخلاف فی الصول.
آغاز: بسملة. و به استعین و الحمد لله وحده و صلواته علی رسولہ
و خیرتہ من خلقہ ... أما بعد فان الله تعالى خلق عباده لعبادته و
القيام بطاعته فقال تعالى و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون؛
انجام: الأنبياء عليهم السلام صلی الله عليه و علی آله الكرام
صلوة يقضى له بالبلوغ الى ذرى دارالسلام و رضى الله عن
الصحابه الراشدين و التابعين لهم من الأنام ... و نعم المولى و نعم
النصير.

[أعلام المؤلفين الزيدية ۴۰۷-۴۱۰؛ مؤلفات الزيدية ۱۰۶/۳-۱۰۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۵۵۷/۴ و ۱۲۸۰/۴ عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبہ ۱۷ صفر ۱۰۲۷ق؛ جلد: تیماج، ۵۳گک
(۱۱۶-۱۶۸پ)، اندازہ: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۲-۱۳۲] و [عکسی ف:

[۶۳-۳]

● **نصيحت فریدون / اخلاق / فارسی**

naṣīḥat-e fereydūn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۰

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گک (۳۳) [مختصر ف: -

[۸۶]

سالنصيحة الكاملة - الموعظة الحسنة

سالنصيحة الكرام و فضيحة اللئام - هداية العوام و فضيحة اللئام

أن تستفيد بهذا الكتاب أصحابنا من أهل اللغة كما استفادة به
أصحابنا من العم ...؛ و در مقدمه مؤلف می خوانیم: «فصل فلما
رأيت عامة الناس اشتغلوا بالدنيا و تركوا الحق و اتبعوا الباطل
فرأيت النصيحة واجبة في الدين و الدعا الى الدين من أهم
الفرائض ... فجمعت هذا الكتاب نصيحة لعوام الناس و خاصة
للاخوة في الدين لأن مواخات الاخوة في الدين اولي من
مراعات الاخوة في النسب ...». جشمی در این اثر آشکارا از
مذهب زیدیه دفاع کرده و در رد مذاهب دیگر مطالبی آورده
است. عناوین ابواب: ۱. بیان مطلوب العقلا؛ ۲. بیان النفع الذي
يجب طلبه و الضرر الذي يجب التحرز عنه؛ ۳. سبب الثواب و
النجاة من العقاب؛ ۴. بیان ما كان عليه النبي (ع) و اهل بيته و
أصحابه من الدين؛ ۵. بیان المخالفين لرسول الله (ص) و فرقتهم؛
۶. بیان كيفية الخلاف الذي ظهر في الامة و بيان ظهور كل فرقة؛
۷. بیان مذهب الخوارج و رجالهم و مبدأ ظهورهم؛ ۸. بیان
مذهب الغلاة و المفوضة؛ ۹. بیان مذهب الباطنية؛ ۱۰. بیان مذهب
الامامية؛ ۱۱. بیان مذهب المشبهة؛ ۱۲. بیان مذهب المجبرة؛ ۱۳.
بیان مذهب المرجئة؛ ۱۴. بیان مذهب أهل الحق و رجالهم؛ ۱۵.
فيما تجب معرفته من اصول الدين و أدلتها، مفصل ترین باب
کتاب که خود شامل بابهای متعددی است؛ ۱۶. فی الأخیار
الذين خرجوا في الدين (من سادات الزيدية)؛ ۱۷. بیان ما تجب
معرفته من الشرعيات.

آغاز: بسملة. الحمد لله الأول القديم فلا شئ قبله الآخر الباقي فلا
شئ بعده القادر لكل مقدور و العالم بكل ظاهر و مستور
[أعلام المؤلفين الزيدية ۹۲۲؛ مؤلفات الزيدية ۱۰۶/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰/۱

آغاز: برابر؛ انجام: الذي يدرك جميع المدركات. تمت النصيحة
بحمدالله تعالى ...

نسخه اصل: کتابخانه امبروزیاننا، میلان، ایتالیا. خط: نسخ، بی کا، تا:
ربیع الاول ۱۰۵۳ق؛ ۱۹ص (۱-۱۹)، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۳-۲۰۳]

● **نصيحة العلماء الراسخين و وصية العرفاء المحققين /**

اخلاق / عربی

naṣīḥat-ul 'ulamā'-ir rāsīxīn wa waṣīyyat-ul 'urafā'-il
muḥaqqiqīn

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

پند و اندرزهایی است آمیخته به احادیث و روایات، به علماء و
آنانکه به تعلیم و تعلم اشتغال دارند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۵/۳

آغاز: الحمد لله أهل الحمد و الثناء و الشکر و السناء و العزة و
الكبرياء و خالق الارض و السماء؛ انجام: و البراخوه و الصبر امير

فهرستگان نسخهای خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۲۰۱۴ / ۱۳۹۳

است. این کتاب در دو مجلد بزرگ دارای یک «مقدمه» و بیست و نه «باب» از نظر قرائت جامع ترین کتاب های پیشینان این فن است و از نظر تاریخ بهترین و مهمترین مشیخه مستند این علم می باشد. نگارنده در دو باب اول و دوم بیشتر به تاریخ پرداخته و در باب اول همه کتاب های قرائت را با معرفی درست از کتاب و نگارنده و راه و زنجیره روایت با تاریخ هر یک از اجزای روایتی یاد می کند. در باب دوم همه قراء ده گانه (هفت تن اصلی و سه تن افزوده) را با همه زنجیره های روایتی آنها پشت به پشت با تاریخ اجزای روایتی هر یک از آنها به طور تفصیل یاد کرده است. این دو باب با بیست و پنج باب دیگر در جلد اول جای گرفته و فقط دو باب ۲۸ و ۲۹ در جلد دوم است. (علینقی منزوی)

آغاز: قال الفقير الى رحمة الله تعالى محمد بن محمد بن محمد بن الجزري ... الحمد لله الذي انزل القرآن كلامه و يسره و سهل نشره لمن رامه و قدره ...

انجام: و مواقته الاسحار و اسبابه الصلوة على النبي اللهم صل على محمد سيدنا محمد و على آل محمد كما صليت على ابراهيم و على آل ابراهيم انك حميد مجيد اللهم بارك على محمد و آل محمد بتوفيق الله سبحانه

چاپ: دمشق، محقق: محمد احمد دهمان، مطبعة التوفيق، ۱۳۴۵ق؛ بيروت، دار الكتب العلمية، ۱۹۴۰م.

[كشف الظنون ۱۹۵۲/۲؛ كشاف الفهارس ۴۴۰-۴۴۳؛ ظاهريه علوم القرآن ۱۲۴؛ كحاله مدينة ۱۱۷؛ الاوقاف العامة موصل ۱۵/۴]

شوح و حواشی:

- ۱- التقريب = تقريب النشر في القراءات العشر = مختصر النشر في القراءات العشر؛ ابن جزري، محمد بن محمد (۷۵۱-۸۳۳ق)
- ۲- تلخيص النشر في القراءات العشر؛ قارى، على بن شمس الدين
- ۳- النشر في القراءات العشر (مختصر)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن ۸؛ مصحح، دو صفحه آغازین نسخه تمام مذهب که نام پادشاه به رسم خزانه و نام کتاب و مؤلف با آب طلا در کتیبه و ترنج کتاب شده، با سرلوح مذهب؛ جلد: گالینگور، ۶۶۸ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴۷/۲-۸۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۹۷۷

آغاز: کذا رواه البيهقي في شعب الايمان و هو الصحيح و روينا فيه عن ابن عباس ايضا قال رسول الله ۶ ثلاثة لا يكتنون للحساب؛ انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابی ... بن حسن بن عبدالرحمن، تا: ۸۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۸گ، ۲۶سطر (۱۷×۱۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۱۰۷-۳۴]

النوبة و ما يتعلق بها.

آغاز: خیر الکلام حمد من خلق الانام عم الصلاة على نبيه و على آله العظام ... ان علم اکلام مع انه حافظ العقائد الاسلام ...

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۷۸۰۲/۱

آغاز: برابر؛ انجام: فهنا أهون الشرين، و أستغفر الله العظيم و أتوب اليه ...

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۵۹ق؛ مجلدول؛ جلد: تیماج، ۸۹گ (۳-۹۱)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۱۶۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۲۴/۱

آغاز: برابر انجام؛ و اعوذ به ان يأخذني بسهو القلم و ذلل اقدم و تعوذهم من العقائد الباطلة و الخطرات الفاسدة و نسأله حسن الخاتمة.

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن علی بن حاجی عمر معروف به فقیه، تا: ۱۱۸۷ق؛ با سرلوح مختصر و ضعیف؛ جلد: تیماج، ۱۷۵ص (۸-۱۸۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۷۴]

● نشر العلمين المنيفين في احياء الابوين الشريفين

للنبي / كلام و اعتقادات / عربی

našr-ul 'alamayn munīfayn fi ihyā'-il abawayn-iš šarīfayn li-n-nabī

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

در این که پدر و مادر و اجداد گرامی رسول خدا (ص) مومن و اهل بهشتند.

چاپ: حیدر آباد، مطبعة مجلس دائرة المعارف النظامية، ۲۰ص، ۱۳۳۴ق.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۶۹/۶

آغاز: الحمد لله ... قال الله تعالى حكاية عن نبينا محمد صلى الله عليه (و آله) و سلم: و يا قوم مالي ادعوكم الى النجاة و تدعونني الى النار؛ انجام: قالوا: اذا روينا في الحلال و الحرام شدونا و اذا روينا في الفضائل و نحوها تساهلنا.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: شميز، ۷گ (۶۶-۷۲)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱-۱۸۹]

● النشر في القراءات العشر / قرائت / عربی

an-našr fi-l qirā'āt-il 'ašr

ابن جزري، محمد بن محمد، ۷۵۱ - ۸۳۳ قمری

ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351-1430)

تاریخ تألیف: ۷۹۹-۸۰۱ق؛ محل تألیف: بروسا

از همه تألیفات وی مهمتر همین کتاب یعنی «نشر القراءات العشر»

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)، جلد سی و سوم، به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۱۳۹۳/۲۰۱۴

سنگی، وزیری، ۲ص (۴۳-۴۴صص)، به سعی و اهتمام فقیر الله (تاجر کتب)، بدون تاریخ، ضمن رسائل سیوطی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹۷

آغاز: بسمله. الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی
قال فهذا تألیف لطیف سمیته نزول الرحمة؛ انجم: فقال السنابلی
... فان الرجل ما روی مثل نفسه و الله تعالی اعلم بالصواب و الیه
المرجع و حسن المآب

خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی؛
رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۲گ، ۲۳ سطر، اندازه:
۱۷×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۷۶۸-]

● نزول الغیث الذی انسجم علی شرح لامیة العجم /

ادبیات / عربی

nuzūl-ul ḡayṭ aladī insajama 'alā š.-i lāmīyya-tul 'ajam
ابن دمامینی، محمد بن ابی بکر، ۷۶۳ - ۸۲۷ قمری
ebn-e damāmīnī, mohammad ebn-e abī bakr (1362 -
1424)

وابسته به: الغیث الذی انسجم فی شرح اللامیة العجم = شرح
لامیة العجم؛ صفدی، خلیل بن ایبک (۶۹۶-۷۶۴ق)
تاریخ تألیف: ۷۹۵ق

نقد و اعتراضاتی است بر شرح صفدی.

[فهرس معهد المخطوطات ۵۴۱/۱؛ نشریه ۵۰/۵؛ فهرس مخطوطات
دارالکتب الظاهرية الشعر ص ۴۰۶]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۴/۳

انجم: فلنقتصر علی هذا العذر ففیه کنایه و اسال الله حسن الخاتمه
خط: نسخ، بی کا، تا: محتلاً قرن ۹؛ ۲۴ سطر، اندازه:
۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۷-۱۸۴]

۲. تهران؛ ملکت؛ شماره نسخه: ۱۲۰۸

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۸۵گ،
۱۷ سطر، اندازه: ۲۰/۴×۱۲/۶سم [ف: ۱-۵۶۴]

نزل القرآن < البیان فی نزول القرآن

● نزول القرآن (ارجوزة) = سور القرآن / علوم قرآن /

عربی

nuzūl-ul qur'ān (urjūza) = suwar-ul qur'ān

تاذقی، محمد بن ایوب، - ۷۰۵ قمری

tāzeqī, mohammad ebn-e ayyūb (- 1306)

این ارجوزه ۴۲ بیت است درباره مکی و مدنی بودن سوره‌های
قرآن کریم. در این ارجوزه به موارد و آیات استثنائی هر سوره
اشاره نشده و بخش اعظم آن ملاک قرار نگرفته است.

الاحادیث التي فيها ذكر كل هولاء الاربعة او ثلاثة منهم رضی
الله عنهم و ايضاً الباب الرابع في ذكر السبب الاصغر الحسين بن
علي. مؤلف احاديث آن را از کتب معتبر اهل سنت گرد آورده؛
وی در این کتاب از «مفتاح النجا في مناقب آل العباء» خود نیز
یاد کرده است.

چاپ: بمبئی، ۱۸۸۰م

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۰۶

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خص اهل البيت بمزيد الفضل و
الشرف و اودع محبتهم فی قلوب المومنین؛ انجم: فمن سأل الله
الكریم احسانه xx و جاوزه الاقبال من كل جانب
خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ مهر: «لا اله الا
الله الملك الحق المبين» (مریخ)؛ اهدایی؛ رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛
جلد: مقوا، ۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۱۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲
اخبار ۷۶۷-]

● نزول ارواح / کلام و اعتقادات / فارسی

nozūl-e arvāh

در بیان سیر و ظهور انسان کامل است (گویا بخشی است از
رساله‌ای).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵/۳-فیروز

آغاز: بدانکه سیر حقیقت انسانی از مرتبه غیب هويت یعنی از
احدیت به مرتبه و احدیت تجلی فرمود و تعین علمی ظهور یافت
که اول ما خلق الله العقل؛ انجم: و این به طفیل انسان کامل خلق
شده تا معلوم باشد و بالله التوفیق.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: دولت
آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۲ص، ۲۸-۳۰، ۱۵ سطر، اندازه:
۱۲×۲۱سم [ف: ۲۱-۲۳۸]

نزل جبرئیل < کیفیت نزول جبرئیل بر نبی

● نزول الرحمة فی التحدث بالنعمة / شرح حدیث / عربی

nuzūl-ur rahma fi-t taḥaduṭ-i bi-n-ni'ma

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūṭī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مختصری مستند به احادیث مروی از طرق اهل سنت در بیان این
است که بازگو کردن نعمت‌هایی که خدا به انسان ارزانی داشته
نوعی سپاس و قدردانی می‌باشد، چنان‌که حضرت علی (ع) و
ابوبکر نیز محاسن خود را برای مردم ابراز می‌کردند. ظاهراً این
رساله غیر از «التحدث بنعمة الله» سیوطی است.

چاپ: هند، لاهور، مطبع محمدی، با تصحیح مولوی محمد
حسین صاحب هزاروی و مولوی غلام حسین صاحب لاهوری،

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)، جلد سی و سوم، به کوشش، مصطفی درایتی، تهران

DIA 276271

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ۱۳۹۳/۲۰۱۴

al-ašbāh wa-n-naẓā'ir fi-n-naḥw

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
suyūti, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

کتاب جامع و مفصلی در ادب مشتمل بر هفت «فن» و هر فن مستقل و دارای خطبه و اسم که مجموعه آن «الاشباه و النظائر» نامیده شده است. با این عناوین: ۱. المصاعاة العلیة فی القواعد النحویة؛ ۲. تدریب اولی الطلب فی ضوابط کلام العرب؛ ۳. سلسله الذهب فی البنا من کلام العرب؛ ۴. اللع و البزق فی الجمع و الفرق؛ ۵. الطراز فی الالغاز؛ ۶. المناظرات و المطارحات؛ ۷. التبر الذائب فی الافراد و الغرائب. مؤلف بیان می کند که این کتاب شبیه کتاب قاضی تاج الدین در فقه است و ابتدای آن نیز شبیه قواعد زرکشی است از این حیث که قواعد آن مرتب بر حروف معجم است.

آغاز: سبحان المنتزه عن الأشباه و النظائر، و الحمد لله المتفضل بغفران الكبائر و الصغائر ... أما بعد: فان فنون العربية علی اختلاف أنواعها هی أول فنونی، و مبتدأ الأخبار التي كان فی أحاديثها سمری و شجونی، طالما سهرت فی تتبع شواردها عیونی ... و كان مما سوت من ذلك كتاب ظریف لم أسبق الی مثله، ... ضمته القواعد النحویة ذوات الأشباه و النظائر ... فحبسته بضعة عشر سنة و حرم منه الكاتبون و المطالعون ... ثم قدر لله انی أصبت بفقده ... فاستخرت الله فی إعادة تألیفه ثانیاً
چاپ: حیدرآباد، ۱۳۱۶ و ۱۳۱۷ ق؛ بیروت، محقق: عبدالعال سالم، مؤسسة الرسالة، ۱۴۰۶ ق.

[دنا ۸۴۴/۱ (۱۲ نسخه): كشف الظنون ۱۰۰/۱؛ مدرسه فیضیه ۱۴/۱؛ مجمع العلمی ۱۲۹/۱]

شرح و حواشی:

۱- الاشباه و النظائر النحویة (مختصر)؛ طبسی، محمود بن غلام علی (-) (۱۲)

۲- الاشباه و النظائر (منتخب)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۳

آغاز: برابر؛ انجام: حتی کملت الاشباه و النظائر النحویة.
خط: نسخ، بی کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ با دو سرلوح بنفش و زر، مجدول، در پایان نسخه آمده: «قال كاتب اصله نقلت هذه النسخة المباركة من نسخة بخط مؤلفها و هی نسخة الشيخ الامام العالم العلامة الحبر التحریر الفهامة فرید دهره و وحید عصره ابی الحسن علی القدس الحنفی المقیم بالاشرفیه ... و الحمد لله وحده»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج حنایی، مقوایی، ۲۷۸ گ، ۳۳ سطر (۲۱×۱۱)، اندازه: ۲۷/۵×۱۷/۵ سم [ف: ۹-۱۱۶]

۲. مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۳۴

آغاز: بسمله حمدله الذي كملت محاسنه باطنا؛ انجام: زید مسافر یوم الخمیس صخوة و سرت راکبا
خط: مختلف، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۳۳/۱

آغاز: برابر؛ انجام: لأنك اذا واطب عليه و دمت لعلهم يتبعونك فيكون قمع للدين فاذا.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲س»، «شرح» و ... مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲۷ گ (۱-۲۲۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۱۰ سم [ف: ۳۰-۲۲۷]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۷۱/۲

خط: نستعلیق تحریری، کا: خداداد ابوالحسینی، تا: احتمالاً قرن ۱۳؛ دارای رکابه، مصحح؛ روی برگ ۲، یادداشت تملک یکی از «محمود الطباطبائی» با تاریخ ۱۲۶۰ و اندی، یادداشت صفحه قبلی (پشت برگ اول) کتاب نیز گویا از هموست که می نویسد: «این کتاب از جمله بیست و دو مجلدی است که به مبایعه شرعی از وکیل زوجه مرحوم ملا حسن ... ایلاقی، در عصر پنجشنبه نوزدهم ربیع الثانی ۱۲۶۵ تحویل گرفته است و فهرست آنها را می آورد. قبل از فهرست کتابها مطلبی درباره نحوه تقسیم آنها و قیمتشان آمده؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای ساده، ۲۰۹ گ (۷-۲۱۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۵ سم [ف: ۲۷/۱-۱۲۵]

۱۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۸۶

آغاز: برابر؛ انجام: عن نفسه و عن صاحبه ثم اوى الثاني عن نفسه و عن صاحبه فانه يضمن مطلقاً

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج لاجوردی، ۴۳۲ ص، ۱۳ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۷ سم [ف: ۲-۹۶]

۱۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۷۵۰

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ در چهار برگ آغازین اشعاری عربی از مجنون عامری؛ مهر: «عبدہ الراجی محمد بن عبدالجواد» (بیضی)، «یعقوب بن سعید الموسوی» (دایره)؛ اهدایی: سید علی نجف آبادی؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷۴ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۱۴ سم [ف: ۳-۵۶۱]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۰۴

خط: نسخ، کا: مصطفی بن حسن حدادزاده، تا: ۲۸ ذیقعه ۱۲۱۵ ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۲۶ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۵/۵ سم [ف: ۲۳-۵]

۱۹. مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۱۴

آغاز: قال بعض الافاضل تخصيص الشيء بالذکر؛ انجام: ادعی علیه نکاحاً فانکر النکاح
خط: نسخ، بی کا، تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: محمد رفیع الموسوی [رایانه]

← الاشباه و النظائر فی الفروع ← الاشباه و النظائر الفقهية علی مذهب الحنفية

← الاشباه و النظائر فی القرآن الکریم ← الوجوه و النظائر

● الاشباه و النظائر فی النحو / نحو / عربی

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

pahlavī

بیدل بن داراب پسر رستم
bīdel ebn-e dārāb pesar-e rostam

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۹۳/۷-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا add. 24413 (ریو ۵۰)؛ خط: نستعلیق،
بی کا، تا: ۱۱۷۹ق، ۷۱گ، ۱۳ سطر [فیلم-ها-ف: ۱-۵۹۹]

● **الاسماء التي لا تدخلها الالف و اللام / لغت / عربی**
al-asmā'-ul-latī lā tudxal-u-hā al-alif wa-l-lām
ادیب نطنزی، حسین بن ابراهیم، - ۴۹۹ قمری
adīb-e natanzī, hoseyn ebn-e ebrāhīm (- 1106)

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۵۲/۲
آغاز: الحمد لله و الصلاة على محمد و آله. اما بعد؛ فيقول الامام
الملازمة ذوالبيان النطنزي ره ... العربية المبنية و المعربة و اسماء
الاعلام التي لا تدخلها الالف و اللام هذه على ترتيب حروف
الهاء: آدم. احمد. ابان. رجل. بجيل. اروند. جبل. اخا جبل.
اعوج. فرس. اسامه. اوس؛ انجام: غرابه الاسم. رجل له شرف.
عسرة: اسم امرئة.
بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: سرخ حنایی
یک لا، ۲گ (۴۹-پ-۵۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۳۵]

● **الاسماء التي لا تدخلها الالف و اللام / نحو / عربی**
al-asmā'-ul-latī lā tudxal-u-hā al-alif wa-l-lām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۲۱/۵
محملاً از همان ادیب نطنزی باشد؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار،
بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۴گ
(۲۵۶-۲۵۹)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۹۶۵]

● **اسماء الجبال و المياہ و الادوية و الاماکن / جغرافیا / عربی**
asmā'-ul-jībāl wa-l mīyāh wa-l adwīya wa-l amākin
زمخشری، محمود بن عمر، ۴۶۷ - ۵۳۸ قمری
zamaxšarī, mahmūd ebn-e 'omar (1075 - 1144)
[دنا ۱۸۱۹/۱ (نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۱۹
خط: نسخ، کا: احمد بن عبدالقادر بن احمد بن کلثوم بن احمد بن
محمد قیسی، تا: دوشنبه ۸ شوال ۷۳۹ق؛ مصحح، روی برگ اول
نام کتاب و مؤلف و نام برخی از رساله های دیگری که در
مجموعه حاضر بوده و اکنون رساله مذکور از آن باقی مانده و

● **اسماء الانبياء في القرآن / شعر / عربی**

asmā'-ul anbiyā' fi-l qur'ān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۸/۱
خط: نسخ، کا: عمر بن حسین، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ با حواشی و
رکابه؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۱ص (۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه:
۲۲×۱۵سم [ف: ۴۴-۱۵۱]

● **اسماء انبياء المسلمين / تاریخ پیامبران**
asmā'-o anbiyā'-el morsalīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۵۴/۴
خط: ثلث زیبا، بی کا، بی تا؛ مجدول مذهب مرصع؛ جلد: تیماج
دورو، سوخت، ترنج با سر با نقش گل و بوته، ۵ص (۳۸-۴۲)، ۱۳
سطر، اندازه: ۱۸×۱۱/۵سم [ف: ۳۵-۴۰۸]

● **اسماء البونی و النزہة و الحمی / عربی**
asmā'-ul-būnī wa-n-nuzha wa-l-himā

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
روایاتی که از پیامبر (ص) درباره جلای چشم و رهایی از تب
وارد شده، گرد آورده و سپس به نقل اسماء بونی که اسماء
حسنی الهی هستند پرداخته و گفته است من خود برای آن سند و
مدرکی نیافتم ولی ابن ابی دنیا در کتاب دعای خود از حسن
بصری نقل می کند هنگامی که حضرت ادریس (ع) به پیامبری
مبعوث گردید سحر و جادو در میان قومش رواج داشت.
خداوند اسماء مزبور را به آن حضرت و پس از او به موسی بن
عمران و بعد به خاتم النبیین (ص) آموخته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۸۷
آغاز: اخرج الدیلمی فی مسند الفردوس عن عایشه قالت قال
رسول الله صلی الله علیه [و آله] و سلم ثلاث یجلین البصر النظر فی
الماء الجاری و النظر الی الخضرة و النظر الی الوجه الحسن؛
انجام: اللهم هذا الدعاء منی و منک الاجابة بهذا الجهد و علیک
التکلان
خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد علی شافعی، تا: ۱۰۶۰ق؛ مجدول؛
اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد:
مقوا، عطف و گوشه گالینگور، ۳ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم
[ف: ۲۶-۸۸]

● **اسماء تاریخ فارسین و نوروز و مهرجان از کتاب**
پهلوی / ادبیات / فارسی
asmā'-e tārix-e fārsīyān va nowrūz va mehrejān az k.-e

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۲۰۱۳/۱۳۹۰

بحث می کند و می گوید این نوع استخاره ها اصلی در سنت دارد چنانکه فیروز آبادی نقل کرده و شریف سمهودی از او تبعیت نموده است، گرچه ابن حجر هیشمی اعتراض نموده و در «تحفه» خود بر امام سهروردی نویسنده «عوارف المعارف» در این باب خرده گرفته است. این کتاب حاوی یک «مقدمه» و چند «مقصد» و یک «خاتمه» است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۷

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و علی جمیع الانبیاء والمرسلین؛ انجام: و غفرالله لنا و لوالدینا و لمشایخنا و احواننا و المسلمین و المسلمات آمین.

خط: نسخ، کا: علی کرکوی، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن مشکی نوسازی، ۶۱گگ، ۱۷ سطر (۱۷×۱۰)، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۳۱]

● الاسفار عن قلم الاطفال / حدیث / عربی

al-isfār 'an qalam-il iżfār

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مشمول بر روایاتی است که در آداب ناخن گرفتن از حضرت پیامبر اکرم (ص) روایت شده است.

آغاز: بسملة، الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی؛ و بعد فهذه جزء من آداب قلم الأطفال سمیته بالأسفار عن قلم الأطفال؛ أخرج الشیخان رحمهما الله عن أبی هريرة رضی الله عنه أن رسول الله صلی الله علیه و سلم خمس من الفطرة؛ الختان و الاستحداد و قص الشارب و تقليم الأطفال و نتف الإبط

انجام: فقلت له فی ذلك فقال أخذ الأطفال یوم الخمیس من السنة و بلغنی أنه یوم الجمعة ینفی الفقر فقلت یا أمیر المؤمنین و تخشی أنت أيضاً الفقر فقال یا أصمعی و هل أحد أخشی للفقر منی

[دنا ۸۱۰/۱ (نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۰/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج صالح قرطبی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مصحح، مجدول، بر فراز برگ نخست آمده: «کتاب الأسفار عن قلم الأطفال، تألیف الإمام الفاضل قدوة المحدثین الکرام المولی العلامة جلال الدین السیوطی، نعمده الله برحمته و أکرمه الباری تعالی فی دار کرامته»؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک آهار مهره، ۵گگ (۱۰۰-۱۰۴ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۹/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۳۶۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا بسیار مغلوط، بی کا، بی تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه،

قصر، من دار السلام...، يستحب ابقاؤ النائم للصلوة، فی الصافی... فی قول الله... و من عاد فینتقم الله منه فی سوره المائنه، آیات الشفاء، حرز مولانا القائم صلوات الله علیه، و من ذلك تهلیل القرآن مروی عن النبی، و من ذلك دعاء سریع الاجابه، مستدرک عن روضة العابدین لابی الفتح الکراجکی، انحراف قبله بارفروش، قصه حاج ملا زین العابدین چلاوی که او را مستطیع کرده بودند، فی الکلم الطیب و الغیث الصیب مما اشهر فی زماننا ان سلطان العجم امر بضرب عنق احد امرائه و هو جمشید خان فی سنة ۱۰۷۸... و لم يعمل فیہ السیف حتی اخب رهو بنفسه ان فی عضده حرزا، حرز مجرب لدفع الامراض، فی کشف الغمه... بئر عبادان... من قال عندها بحق علی یفور الماء من قعرها، فی خزائن النراقی - طریق یشناختن مهره ماه... و حادثه ۳۰۱ دخول قرامطه در مکه و کشتار خلق از جمله علی بن بابویه، عن اخبار الاول لما کثر و ولد اسماعیل، قصه ای که جناب شیخ اسماعیل... از حاجی ملا ابو الحسن مازندرانی نقل نمود... در مرض شیخ مرتضی با مرحوم شیخ زین العابدین مازندرانی بانی به رفتن نجف برای عیادت او شدیم (در این فتره داستان ملاقات با سیدعلی شوشتری که او نیز قصد عیادت از شیخ داشت و وصیت شیخ انصاری که بسیار قابل دقت است نقل شده است، جناب آقای شیخ علی میفرمود نواب هندی از صاحب ضوابط دوره اصول شریف العلماء را خواست، در حق مرحوم آخوند ملا محمد کاشی که مدرس مدرسه مادر شاه و امام جماعت آنجا بود و امام جماعت آنجا بود، قال الناصبی الغوی... این خلدون فی تاریخه فی فصل فی امر الفاطمی... خاتم الاوصیا مولانا صاحب الزمان، فی البحار نقلا عن قرب الاستاد... قال سا صدقه بن مسلم ابا عبد الله علیه السلام و انا عنده من الشاهد علی فاطمه بانها لاترث فقال علیه السلام شهدت علیها عایشه، وجدت بخط مولانا المجلسی فی مجلد الفقه من بحاره، قال فی تشیید المطاعن فیما یعلق بالطعن الثانی و هو قتل مالک بن نویره، طعن دم قصد عمر احراق بیت حضرت فاطمه سلام الله علیها، (صاحب جنگ در این بخش فهرستی از کتاب های معروف اهل سنت را که حدیث قصد احراق بیت سیدتنا فاطمة الزهراء صلوات الله علیها را آورده اند به دست می دهد)، در قصه درء عمر حد را از مغیره بن شعبه، مولوی عبد العلی در شرح مسلم گفته، فی حیوة الحیوان قال نصر الله بن یحیی و کان من الثقات و اهل السنه... رایت علی بن ابی طالب فی المنام، فی الفتوحات... ان الله ما اضاف الافعال الی الخلق الا لکون من اضاف الفعل الیه عین الحق؛ ۲۶گگ [ف: ۲۳ - ۵۷۷]

● الاسفار عن اصل الاستخاره / استخاره / عربی

al-isfār 'an aṣl-il istixāra

تاریخ تألیف: ۱۰۸۹ق

نویسنده در این رساله از امور متعلق به استخاره سخن می گوید و نیز از استخاره هایی که اهل الله در هر روز در وقت معین می کنند

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

خط: نسخ تحریری، بی کاه، تا: ۱۱۷۹ق [رایانه]
 ۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۳۱
 آغاز: بسمله الحمد لله ... و هذه النظم المسمى يقصب الشکر؛
 انجام: هذا مستفيض اسما
 خط: نسخ تحریری، بی کاه، تا: ۱۱۷۹ق [رایانه]

● **الاسبال لكساء على النساء / گوناگون / عربی**
 al-*isbāl li-kasā* 'ala-n nisā'

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
 soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۱۵
 آغاز: بسمله الحمد لله و کفی و سلام علی عبادہ؛ انجام: یکون
 تفاوت الناس فيه علی قدر معرفتهم فی هذه الدار بالجلال و
 الاعظام ... الی یوم الدین آمین
 خط: نسخ، کا: غلام حی الدین، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● **اسبان پادشاهی (بیان مجملی از) / متفرقه / فارسی**
 asbān-e pādešāhī (bayān-e mojmalī az)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۱/۲
 خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: ۱۲۱۶ق، جا: قریه
 رنگ سار گسگر گیلان در منزل حاج ابراهیم وزیر؛ ۴ص، سطور
 چلیا [ف: ۵ - ۳۵]

← اسب دوانی ← آداب اسب دوانی و تیراندازی
 ← اسب تامه ← فرستامه

● **اسب نامه = فرس نامه / حیوان شناسی / فارسی**
 asb-nāme = faras-nāme
 دارای عنوان های «باب دوم اندر حرب کردن، سوار و پیاده،
 آگاه باش که حرب دو گونه است یکی سوار دیگر پیاده ... باب
 هفدهم اندر شناختن دندان است، که در آن دندان بود».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۰۷/۲
 خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور،
 ۱۵ سطر (۱۶×۱۱)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۷۰۸]

● **اسب نامه = فرس نامه / حیوان شناسی / فارسی**
 asb-nāme = faras-nāme

گویا مضمار دانش یا رساله فیض کاشانی با عنوان «در ذکر آنچه
 تعلق به هیات اعضا دارد» و می رسد به عنوان «بیان مجملی از
 اسبان پادشاهی».

پراماده کیا جاوی کوی چاره نظر نهین آتا و الله اعلم.
 جزء ۴؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ اهدائی رهبری، فروردین
 ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۰۰گ، ۱۹ سطر، اندازه:
 ۱۹/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۶۳]
 ۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۷۱

آغاز: بسمله، چه می فرماید علمای دین و مفتیان متین زادالله
 تحقیقاتهم؛ انجام: عام الفیل سی کیا مرادهی او کونسی سن
 کوکھی تین

جزء ۵؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: ۱۳۲۲ق، ظهر ورق اول مزین به
 خط مؤلف درباره فقدان نسخه و بازگشت آن در سال ۱۳۳۸؛
 اهدائی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: مشقی نخودی، جلد: مقوا،
 ۱۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۶۳]
 ۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۹۳

آغاز: بسمله، کیا حکم هی شریعت و قرآن شریف کا آن مسائل؛
 انجام: اطاعت لازم هی لیکن مطالبه اجنبی (کذا) حقوق واجبه
 کاکر سکتی هی و الله العالم.

جزء ۶؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی رهبری،
 فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، ۵۰گ، مختلف السطر،
 اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۶۳]
 ۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۷۰

آغاز: بسمله، (س) کیا فرماهین بین علمای دین و مفتیان شرع
 متین؛ انجام: اورغیاث اللغات من (۹) لفظ معنی مندیل هن مذکور
 هی

جزء ۷؛ خط: نستعلیق شکسته، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی رهبری،
 فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، ۵۰گ، مختلف السطر،
 اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۶۴]
 ۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۰۴

آغاز: سؤال تاریخ ولادت با سعادت جناب سید الشهدا کی قول
 هین اوراوان اقوال کی مستند کیا گیاهین؛ انجام: درست است هی
 اگر ارواح خبیثه هی مراد آپکی همزاد هون و الله اعلم
 جزء ۸؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۴؛ اهدائی رهبری، فروردین
 ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا، ۱۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم
 [اهدائی رهبر: ۳-۶۴]

● **اسبال المعطر علی قصب الشکر / ادبیات / عربی**
 isbāl-ul maṭar 'alā qaṣb-iš šikar
 امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، ۱۰۹۹ - ۱۱۸۲ قمری
 amīr-ol san'ānī, mohammad ebn-e esmā'il (1688 -
 1769)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۳۰
 آغاز: قال مولانا بدرالاسلام؛ انجام: لنفسه محمد بن اسماعیل
 غفر له و عفا عنهما

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

آغاز: (آغاز جلد سوم) و حمداً له علی افضاله. .. و بعد فهذا هو المجلد الثالث (الرابع) [نسخه دست خورده و هر دو خوانده می شود. گنگ اپ دیده شود] من مجلدات کتابنا المسمی بازهار الرياض الذي جمعنا فيه نفايس الفنون و عرايس العيون؛ انجام: (انجام جلد اول): و بحسب الظن اكثر من تأثرها بالنافعة في الحال و بسبب العقل. و لیکن هذا آخر الجزء الاول من هذا المجموع. .. و كتب مؤلفه العبد. .. سليمان بن عبدالله البحراني باليوم الثالث من ثمانية العجماديين سنة الف و مائة و ست عشرة. ..

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ نامرتب و جابجا صحافی شده است، آغاز نسخه جلد سوم یا چهارم است و پایان آن جلد اول می باشد، نام کتاب ندارد ولی پیداست که شاگرد مؤلف بوده، تاریخ ندارد ولی چون در زندگی نگارنده نوشته است و چنانکه گفتم نگارش کتاب در ۱۱۲۰ پایان یافته و نگارنده در ۱۱۲۱ درگذشته، پس نسخه درست در این دو سال نوشته شده است؛ کاخذ: هندی نخدی رنگ، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۴۹گ، ۲۰ سطر (۱۵/۲×۸)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۱۸۵]

● ازهار الرياض / گوناگون / عربی

azhār-ur rīyād

احمد بن عبدالرحمن

ahmad ebn-e 'abd-or-rahmān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۱۶

آغاز: بسمله اما بعد فيقول الجاني الراجي عفو ربه؛ انجام: ان يغسله الثلاثون للثمانئة حديث ان قوما خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۰۳ق [رایانه]

● ازهار الرياض / گوناگون / فارسی

azhār-ur rīyād

حسینی، اسدالله بن آقامیر قوام الدین

hoseynī, asad-ol-lāh ebn-e āqāmīr qavām-od-dīn

جنگی از مطالب مختلف، تفسیر قرآن، حدیث مشکل، اشعار، معما و ..

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۴

آغاز: حمد نامحدود آفریدگار را که. .. چون عنفوان شباب بما یوجب الاسف تلف گشت. .. دل به جمع نمودن این مجموعه نهادم. .. کشکولی اللطائف مشکلاتی الطرائف خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ اندازه: ۱۳×۵/۲۰ [نسخه پژوهی: ۲-۱۱۱]

● ازهار العروش فی اخبار الحیوش / حدیث / عربی

azhār-ul-'urūš fī axbār-il-ḥabūš

آن گاه یکی از فقها از او خواسته است که قصیده خود را شرحی بنگارد، او این شرح را نگاشته، حدود ۱۵۰ بیت و هر بیت یکی از محسنات بدیعی را شامل می شود.

آغاز: الحمد لله الذي ابدع بدایع الحكم في قلب الانسان و أنبع ينابيع الفكر بجوهر الكلم. .. و بعد فقد افترح علی بعض الأعيان لما رأى كثرة شعفى بمدح سيد ولد عدنان انجام: فألحقهم بهذا البيت و سميته ختام الختام كما جعلوا في كتب علم الرمل شكلا و سموه عاقبة العاقبة، فسأل الله تعالى حسن العاقبة العاقبة في الدارين

تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه: ۷۵۸/۴

آغاز: برابر

بی کا، تا: ۱۰۳۰ق؛ ۹۰گ، قطع: وزیری [ف: ۳۰۷]

● ازهار الرياض / گوناگون / عربی

azhār-ur rīyād

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵ق - ۱۱۲۱ قمری

bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710)

مؤلف یادداشت های خود را در سه یا چهار [در آغاز نسخه واژه «ثالث» را کسی خط زده و آن را به صورت «رابع» در آورده است. ولی صاحب الذریعه گوید ازهار الرياض در سه مجلد بوده است] جلد گرد آورده و بدین نام خوانده است. صاحب الذریعه یک جلد آن را در کتابخانه حاجی نوری به خط یکی از شاگردان نگارنده و یک نسخه از جلد سوم را در بحرین در کتابخانه آل طعان ستری نشان داده است. تاریخ پایان نگارش جلد اول این کتاب در (گ ۱۴۸) نسخه دانشگاه ۳ جمادی الثانی ۱۱۱۶ق یاد شده است و نگارش جلد سوم (چهارم) در (گ ۱۶ و ۲۷) ذیحجه ۱۱۲۰ق یک سال پیش از مرگ نگارنده یاد شده است.

وی از کتاب های بسیار نقل آورده و از سه حاشیه خویش بر تفسیر بیضاوی و کتاب مدارک و اربعین بهائی یاد کرده است و از شاعران بسیار و به ویژه از خود شعر فراوان آورده است. یک چکامه لامی خویش را به نام «درة البحرين فی مرتبة الحسين» در چند صفحه آورده است و نیز شعری در تاریخ مرگ استاد خویش سلیمان پسر علی راشد بن ابی ظبیه در ۱۱۰۱ق و شعری در ستایش کتاب مدارک آورده است، شعری از سید علی خان مدنی آورده و مرگ او را در شیراز به سال ۱۱۱۸ق یاد کرده است، شعری از پدر خویش عبدالله آورده و مرگ او را ۱۱۰۴ق آورده است. وی کتاب «النقایة» سیوطی را کامل در این کتاب گنجانیده است. شعرهای فارسی از شریف تبریزی و دیگران نیز در این کتاب دیده می شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۲/۱

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سوم، به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

تهران؛ الهيات؛ شماره نسخه: ۱۹۳/۱

آغاز: قال الشيخ زكريا في كتاب شرح الروض في باب الطهارة ... (پس از دو صفحه) هذه مسائل من فتاوى شيخنا الشيخ الامام العلامة مفتى المسلمين شيخ الاسلام عزالدين عبدالسلام رحمه الله تعالى. بسمه اللهم صل و على سيدنا محمد و آله اسئلة ما يقول ... وفقه الله تعالى في الداعي بسم الله تعالى؛ انجاء: فنزل قوله تعالى فلا جناح عليه ان يطوف بهما كيلا يترك حق لاجل الباطل والله تعالى اعلم و كان الفراغ من تعليق هذه النسخة نهار السبت الثامن من شهر المحرم سنة الف و مائة و ستة و ثلاثون بقلم الفقير الى الله محمد بن قاسم الكعكي و صلى الله خط: نسخ، كا: محمد بن قاسم كعكي، تا: شنبه ۸ محرم ۱۱۳۶ق؛ كاغذ: فرنگي، جلد: تيماج مشكي ضربي، ۱۵گ (۲پ-۱۶ر)، ۲۲-۲۹ سطر (۱۴/۵×۱۰)، اندازه: ۲۰×۱۴/۵سم [ف: ۷۲۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۱۳-۴

نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه های یوگسلاوی؛ بی کا، بی تا [فیلم ها-ف: ۱-۶۳۶]

● اسئلة و اجوبة / كلام و اعتقادات / عربي

as'ila wa ajwiba

؟ ابن فهد حلی، احمد بن محمد، ۹۷۵۷ - ۸۴۱ قمری
ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438)

پاسخ و پرسشی است در بیان مسئله تکفیر و احباط. پاسخ دهنده گویا همان ابن فهد حلی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵۰/۴

آغاز: بسمله. ما يقول مولانا الشيخ احسن الله لك هل يجوز للمومن ان يكفرام لا و على تقدير جوازه لو حصل منه ارتداد في اثناء الصوم او الاخر هل يبطل فيهما او في احدهما ... الجواب اختلف الناس في ان الايمان هل يجوز ان يتعقبه كفرام لا و في ان الاحباط هل هو صحيح ام لا و في ان الموافاة هل هي شرط في الايمان ام لا؛ انجاء: فهذا وجه الفرق بينهما ثم رده اه ... و حكم يطهارته قبل اعماله و لم تقبل في الظاهر بل يجب مثله و يثاب عليه.

خط: نسخ كهن، بی کا، تا: سه شنبه ۲۹ ربيع الاول ۸۲۲ق؛ كاغذ: سفید كهنه، جلد: مقوایی با عطف تيماج، ۳۰۳ص، ۲۰ و ۲۱ سطر ، اندازه: ۱۸×۱۴سم [ف: ۹-۱۲۶]

● الاسئلة و الاجوبة / ادبيات / عربي

al-as'ila wa-l ajwiba

سيوطي، عبدالرحمن بن ابي بكر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

نویسنده و کاتب این رساله می گوید به سال ۸۹۸ق، به سؤال و جواب سیوطی واقف شدم و این سؤال و جواب حاوی مباحث مفصل در وضع و اشتراك و حقیقت و مجاز و به طور کلی مباحث معانی علم الالفاظ بود چون این گفتارهای سیوطی به صورت سؤال طرح و به شکل جواب پاسخ آن آمده بوده لذا آنها را جمع کردم.

آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد فقد وقتت في الثالث والعشرين من رجب ۸۷۸ق. على اجوبة للشيخ الحافظ عبدالرحمان ابي الفضل السيوطي عن اسئلة

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۵/۴

آغاز: برابر؛ انجاء: و من الاشكال ما لا يخفي. خط: نستعلیق كهن، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ با جداول نجومی؛ كاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، مجموعه حسين بن عبدالصمد

● اسئلة و اجوبة / گوناگون / فارسی

as'ala wa ajwiba

رشيدالدين فضل الله همداني، ۶۴۸ - ۷۱۸ قمری
rašīd-od-dīn fazl-ol-lāh-e hamadānī (1251 - 1319)

خواجه رشيد الدين فضل الله وزير و پزشك معروف اواخر دوره مغول در اين كتاب به سؤالاتي كه از طرف افرادی چون خوارزم بن احمد شاه اللولاجي و فخر الملة و الدين خجندی بن الطراح و جمال الدين شرفشاهی و شهاب الدين و شمس الدين الحجري درباره مسائل طبي و حكمی و فقهی و تفسيری شده است پاسخ می دهد. علاوه بر این خود خواهه نیز مسائلی چند در این كتاب طرح می كند و پاسخ می گوید كه آنها را یا از زبان واعظی بر منبری شنیده یا قولی است كه در كتابی خوانده است. آغاز: بسمله و به نستعين، حمد بی نهایت حضرت موجوديست واجب الوجود كه مبدع انواع.

انجاء: وسائل و قضایا و دلائل مذكوره ثابت

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۵۱

آغاز و انجاء: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: ساغری مقوایی مشكي، ۲۳ سطر (۲۲×۱۵)، اندازه: ۳۰×۲۲/۵سم [ف: ۵-۴۷۱]

● الاسئلة و الاجوبة / چنددانشی / عربي

al-as'ila wa-l ajwiba

آقسرائي، محمد بن محمد، ۷۷۱ - ۱۳۷۱ قمری
āqsarā'ī, mohammad ebn-e mohammad (- 1370)

اسئلة و اجوبه از علم تفسير و حديث. به دستور سيف الدولة و الدين الحاج شاد گلدی پاشا ساخته است.

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲